

OD MASY DO LUDU BOŻEGO

PROJEKT DUSZPASTERSKI ODNOWY PARAFII

Ruch dla Lepszego Świata

Wydanie uproszczone

Spis treści

Wstęp	5
Prezentacja	6
<i>Rozdział pierwszy</i>	
Badanie rzeczywistości parafialnej	
I. Aktualna sytuacja parafii	7
II. Analiza parafii	8
III. Kwestionariusz metodologiczny	9
<i>Rozdział drugi Parafia jakiej chce Bóg</i>	
I. Co nam mówi Ewangelia	17
II. Jaka byłaby parafia idealna	17
<i>Rozdział trzeci</i>	
Porównanie ideału i rzeczywistości	
I. Sens	20
II. Postawa duchowa	20
III. Sposób postępowania	20
<i>Rozdział czwarty</i>	
Przed podjęciem drogi do ideału	
1. Wskazówki dotyczące drogi	23
2. Droga do dojrzałości grupy	24
3. Kryteria, które pozwalają aby grupa nazywała się wspólnotą	26
<i>Rozdział piąty Droga do ideału</i>	
I. Duchowość: świętość wspólnotowa	28
II. Opis drogi do dojrzałości w wierze	30
III. Opis drogi do ideału	32
<i>Rozdział szósty</i>	
Opis jedenastu poziomów działalności duszpasterskiej	
1. Duszpasterstwo całości	33

2. Duszpasterstwo małych grup	36
3. Duszpasterstwo rodzin	36
4. Duszpasterstwo specjalistyczne	36
5. Posługi duszpasterskie	37
6. Duszpasterstwo zaangażowanych w posługiwaniach	38
7. Struktury podejmowania decyzji	38
8. Struktury opracowywania projektów	40
9. Przepływ informacji	41
10. Ekonomia i finanse	42
11. Służby techniczne	43

Rozdział siódmy **Programowanie**

I. Określenie ogólnego celu roku	45
II. Programowanie w różnych dziedzinach działalności duszpasterskiej	46
III. To, co się programuje w każdej dziedzinie	47

Rozdział ósmy **Wydarzenie Zbawienne**

A. Przygotowanie Wydarzenia Zbawionego	51
B. Rozwinięcie tematów spotkań	52

Rozdział dziewiąty **Kulminacyjne momenty odnowy**

I. Synod Parafialny	57
II. Parafialny Kongres Eucharystyczny	59

Rozdział dziesiąty

Doświadczenia NOP w szczegółach

I. Schemat oceny doświadczeń	61
II. Decentralizacja	64
III. Wzorzec Biblijny	64
IV. Rejony	67
V. Rejonowe Zespoły Koordynacyjne	67
VI. Koordynator	68
VII. Posłaniec w projekcie Nowego Obrazu Parafii	72

Ruch dla Lepszego Świata w świecie	77
---	-----------

Ruch dla Lepszego Świata w Polsce	78
--	-----------

WSTĘP

Odnowa parafii jest sprawą kluczową dla odnowy Kościoła. Wzywa do niej Synod Biskupów poświęcony ocenie realizacji Soboru. Mówił o jej potrzebie także ostatni Synod ponownie rozpatrujący sprawę udziału świeckich w życiu i misji Ludu Bożego.

Nas w Polsce do tej odnowy przynagla postulowana z różnych środowisk i upragniona podmiotowość obywateli. Kościół, który ma być znakiem i narzędziem zjednoczenia ludzi z Bogiem i pomiędzy sobą (por. KK,1), powinien stać się wzorem podmiotowości ludzi osiąganą we wspólnotach parafialnych. Parafia nie może być tylko jednostką administracyjną, ale wspólnotą wspólnot, prawdziwą, żywą i braterską częścią wielkiej wspólnoty kościelnej.

Ruch dla Lepszego Świata od paru lat, także w Polsce, prowadzi sesje o odnowie posoborowej parafii. Spotkały się one z wielkim zainteresowaniem duszpasterzy i świeckich. Ze wszystkich stron dopominano się o konkretne materiały wprowadzające w ducha, formy, struktury i stopniową realizację tej odnowy. Przygotowane przez nas opracowanie peruwiańskie chce wyjść naprzeciw temu zapotrzebowaniu, które poprzez prace Ogólnopolskiego Synodu Duszpasterskiego przybiera jeszcze na sile.

Niech służy budzeniu świadomości, uwrażliwianiu na ewangeliczne braterstwo, niech ukazuje zwarty i szczegółowo opracowany model współczesnej parafii, niech prowadzi do zaangażowania w jego realizację.

Polska Grupa Promotorów

*Trzy cytaty z *Christifideles laici**

Parafia jest ...w świecie "miejscem" zjednoczenia wiernych, a zarazem "znakiem" i "narzędziem" powołania wszystkich ludzi do życia w komunii; ...powinna stać się domem otwartym dla wszystkich i gotowym służyć każdemu ...**źródłem** tryskającym w środku osady, do którego wszyscy przychodzą ugasić pragnienie.(ChL.27)

...pradawna i czcigodna struktura jaką jest parafia, spełnia niezastąpioną i wielce aktualną misję. To ona zbiera chrześcijański lud w pierwszą wspólnotę; ona przysposabia go i przyzwyczajają do normalnej praktyki życia liturgicznego; ona podtrzymuje i ożywia wiarę we współczesnych ludziach... Ojcowie synodalni... poddali... analizie sytuację, w jakiej znajdują się... parafie, nawołując **do bardziej stanowczej ich odnowy...** Ażeby wszystkie... parafie mogły stanowić prawdziwie chrześcijańskie wspólnoty, władze lokalne powinny zadbać:

- a. o przystosowanie struktur parafialnych z dużą elastycznością... mając na względzie przede wszystkim udział świeckich w odpowiedzialności duszpasterskiej;
- b. o tworzenie niewielkich podstawowych wspólnot kościelnych... w których wierni mogą przekazywać sobie nawzajem Słowo Boże oraz służyć innym i praktykować miłość...(ChL.26)

Świeccy winni nabierać coraz głębszego przekonania o tym, jak bardzo istotne jest apostołskie zaangażowanie na terenie własnej parafii.(ChL.27)

PREZENTACJA

Grupa Promotorów Ruchu dla Lepszego Świata opracowała dzieło "OD MASY DO LUDU BOŻEGO" wraz z dodatkiem metodologicznym. Książka ta zawiera naukowe i duszpasterskie podstawy Nowego Obrazu Parafii (NOP), a również duchowość metodologii i jej zastosowanie.

Jest to tekst podstawowy dla odpowiedzialnych za prowadzenie doświadczeń, na który stale trzeba się powoływać.

Opracowanie, które przedstawiamy, stanowi próbę przybliżenia treści tej pracy licznym współpracownikom, którzy poświęcają swe życie na doświadczenia skierowane ku odnowieniu od podstaw życia parafialnego. Potrzeba im słownictwa popularnego i praktycznego, aby przyswoić sobie duchowość projektu, prowadzącego do świętości wspólnotowej oraz aby być w stanie animować drogę ku temu.

Praca ta ma na celu zapoznanie z projektem NOP, oraz uwydatnienie konieczności przeprowadzenia analizy przed przystąpieniem do opracowywania planu. Poświęcamy tę pracę tysiącom współpracowników, którzy ofiarowują szczerze czas na budowanie KRÓLESTWA BOŻEGO w parafiach.

Grupa Promotorów z Peru

Z dokumentów Kościoła

Parafia dostarcza naocznego przykładu apostołstwa wspólnotowego, gromadząc w jedno wszelkie występujące w jej obrębie różnorakie właściwości ludzkie i wszczepiając je w powszechność Kościoła. Niech świeccy przyzwyczajają się działać w parafii w ścisłej jedności z kapłanami, przedstawiać wspólnocie Kościoła problemy własne i świata oraz sprawy dotyczące zbawienia celem wspólnego ich omówienia i rozwiązania; współpracować w miarę sił we wszystkich poczynaniach apostołskich i misyjnych swojej kościelnej rodziny. (DA.10)

To **mnie Bóg wzywa, mnie posyła** do pracy w swojej winnicy; mnie wzywa i posyła, abym pracował dla przyjścia Jego Królestwa w dziejach. (ChL.58)

...każdy w swojej jedności i niepowtarzalności, ze swoim własnym "być" i "działać", oddaje siebie w służbę wzrastania kościelnej komunii...(ChL.28)

...należy tak wychowywać dzieci, aby przekraczając krąg rodzinny, obejmowały one duchowo społeczności zarówno kościelne, jak i świeckie. W miejscową społeczność parafialną należy je włączać tak, by w niej uświadamiały sobie, że są żywymi i aktywnymi członkami Ludu Bożego.(DA.30)

BADANIE RZECZYWISTOŚCI PARAFIALNEJ

I. AKTUALNA SYTUACJA PARAFII

Doświadczenie odnowy parafii, które przedstawiamy, ma na celu przezwyciężenie niedostosowania osób działających w duszpasterstwie do sytuacji w ich parafiach.

W pewnej parafii było 60 tysięcy mieszkańców, ale tylko 2 tysiące osób brało udział w Mszy św. niedzielnej. Z liczby tej jedynie 50 osób wykazywało większe zainteresowanie włączając się w katechezę, liturgię, wzajemną pomoc braterską lub należąc do grup parafialnych.

Proboszcz zebrał parafian, aby przestudiować istniejącą sytuację i w wyniku tego uzyskano następujące wnioski:

1. SYTUACJA CAŁEGO LUDU

Dla wielu ludzi parafia jest miejscem, do którego udają się, aby się modlić, wysłuchać Mszy św., przyjmować sakramenty i prosić o zaświadczenia.

Tylko niewielka grupa ludzi uważa parafię za wspólnotę chrześcijańską, żywi swoją wiarę Słowem Bożym i sakramentami i uważa za swą misję rozszerzanie Królestwa Bożego na świecie.

Główny problem stanowi to, że większość wiernych nie czuje się świadomymi uczestnikami tego Ludu Bożego, jakim jest Kościół i zachowuje się, jak gdyby była masą.

2. OSOBY DZIAŁAJĄCE W DUSZPASTERSTWIE

Jest ich mało w stosunku do liczby chrześcijan. Przygotowanie mają elementarne. Ci, którzy brali udział w sesjach, wysławiają się i zachowują w sposób, który oddala ich od ludu.

Problemem podstawowym w tej dziedzinie jest odcięcie osób działających w duszpasterstwie od ludu.

3. POSŁUGI DUSZPASTERSKIE

Katecheza jest uważana za coś przeznaczonego dla dzieci. Pomimo wysiłków katechetów, ani dzieci, ani młodzi nie znajdują wspólnoty chrześcijańskiej, która pokazywałaby im, że można przeżywać to, czego się uczą.

Większość wiernych chodzących do kościoła, włącza się ze świętym szacunkiem w ceremonie religijne, lecz ich dobrze nie rozumie.

Niewielu jest chrześcijan, którzy pogłębiają Słowo Boże i przyjmują sakramenty w sposób jednoczący ich wspólnotowo z Chrystusem.

Problemem zasadniczym jest to, że większość wierzących nie korzysta z całego bogactwa Słowa Bożego i sakramentów

4. STRUKTURY PARAFIALNE

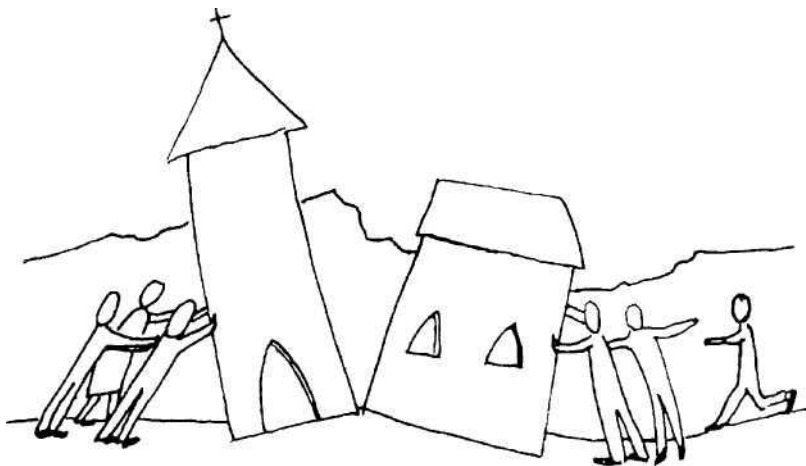
Organizacja parafii nie pomaga ludziom w przekazywaniu ich opinii i uczestniczeniu w programach duszpasterskich. I z tej przyczyny są bierni i nie współpracują.

Problem zasadniczy polega na tym, że chrześcijanie odcinają się coraz bardziej od osób działających w duszpasterstwie i szukają gdzie indziej sposobów wyrażenia swej religii (np. sekty).

WNIOSEK

Oto co wynika z tego pierwszego przybliżenia *do* rzeczywistości: Wydaje się, że problemem zasadniczym w parafii jest pewne rozdarcie, oderwanie się osób działających w duszpasterstwie od większości Ludu Bożego.

Proboszcz i jego współpracownicy odczuli potrzebę pogłębienia analizy rzeczywistości; w tym celu zastosowali schemat, jaki podajemy; zawiera on metodę i ożywiającą go duchowość.

Problem stanowi rozdzielanie... rozłam...

II. ANALIZA PARAFII

A. POSTAWA DUCHOWA

Nie chodzi o badania naukowe. Badamy rzeczywistość religijną, a to wymaga pewnych postaw:

a) Uwolnienie naszego umysłu

- od wszelkich przesądów (np. że ludzie są obojętni)
- wszelkiego uczucia wyższości (np. że kochamy Boga bardziej niż i n i)
- wszelkiej antypatii (np. odsuwanie od siebie osób lub grup)
- od naszego sposobu patrzenia na rzeczy (np. pragnienia, zęby inni myśleli i postępowali tak jak my).

b) Patrzenia na rzeczywistość oczami Boga

Kochania Go serdecznie.

Odkrywania w wierze znaków Jego obecności lub nieobecności.

Czucia się odbiorcami tej rzeczywistości, cierpienia przez nią, wierzenia, że można ją zbawić.

c) Kontemplowania

Bóg jest obecny w historii, w każdej osobie, w każdej grupie, w każdym ludzie. Bóg chce być poszukiwany i kochany w tej rzeczywistości. Odkrywa się Go we czci, milczeniu i modlitwie.

B. METODA ANALIZY

Metodę można zrozumieć na przykładzie; lekarz, który chce wykryć chorobę u pacjenta (postawić diagnozę) musi podjąć pewne kroki:

1. Bada chorego
2. Kieruje na serię analiz
3. Bierze pod uwagę historię zdrowia pacjenta
4. Stawia prognozę: co mogłoby się zdarzyć w przyszłości?
5. Porównuje wyniki całej tej analizy (1 do 4) z ideałem osoby zdrowej i stawia diagnozę.

diagnoza Zastosowanie tego postępowania do analizy parafii wymaga:

1. Pierwszego zbliżenia do problemu podstawowego
2. Analizy wszystkiego, co oddziałuje na problem z zewnątrz i z wewnątrz
3. Studium powstania problemu (wizja retrospektywna)
4. Rzutowania na przyszłość (prognoza)
5. Porównania całej tej analizy z idealnym modelem parafii (diagnoza).

III. KWESTIONARIUSZ METODOLOGICZNY

1. PIERWSZE PODEJŚCIE DO RZECZYWISTOŚCI

Spisuje się głównie przyczyny niezadowolenia:

- 1.1. całego ludu chrześcijańskiego wobec parafii
- 1.2. osób działających w duszpasterstwie
- 1.3. w stosunku do posług duszpasterskich (katecheza, liturgia, pomoc braterska)
- 1.4. wobec struktur parafialnych.

Oprócz tego, widać z listy, w każdym punkcie, jaki problem łączy wszystkie niezadowolenia. Szuka się problemu podstawowego, który łączy wszystkie problemy, spotkane w każdej dziedzinie działalności duszpasterskiej.

2. ANALIZA WSZYSTKIEGO TEGO, CO WYWIERA WPŁYW NA PROBLEMPODSTAWOWY

- 2.1. Z zewnątrz parafii Kontekst życia parafialnego.
  - 2.1.1. Ludność
    - Liczba mieszkańców
    - Język
    - Wiek w procentach (dzieci, młodzież, dorośli)
    - Procent analfabetów
    - Procent stopnia rodzaju wykształcenia (podstawowe, zawodowe, średnie, techniczne, wyższe).
  - 2.1.2. Kultura
    - Pochodzenie ludności

- Grupy kulturalne, które tworzą całość
- Tradycje i zwyczaje społeczne
- Tradycje i zwyczaje religijne
- Tradycjonalizm i otwarcie na zmianę
- Wartości, którymi się żyje
  - Postawa wobec pracy
- Główne rozrywki (młodzież, dorośli)
  - Wpływ środków przekazu społecznego (radio, TV, prasa)
- Postawa wobec nauki i techniki.
- Sytuacja społeczno-religijna
- Procent katolików, innych wyznań oraz niewierzących
- Wpływ sekt
- Sposób pojmowania Boga, Jezusa, Maryi, świętych, życia, śmierci, życia pozagrobowego
- Sposób wyobrażania sobie Kościoła, roli księży, zakonnic
- Wartość przypisywana Pismu Świętemu, Eucharystii, sakramentom
- Zestaw głównych form kultu i praktyk religijnych
- Analiza tego zestawu w celu stwierdzenia, co przeważa w stosunku do Boga i świętych:
  - szukanie pomocy
  - dewocja
  - uciekanie się do Słowa Bożego
  - uciekanie się do sakramentów
  - Co czuje lub czego pragnie lud, kiedy zwraca się do Boga.
- Sytuacja społeczno-ekonomiczna
- Przybliżony procent zajęć i zawodów
- Procent niepełnego zatrudnienia i bezrobocia
- Procent pracujących, którzy otrzymują minimalne wynagrodzenie
- Koszty utrzymania
- Transport
- Zdrowie
- Zasiłki z ubezpieczalni, procent korzystających
- Emerytury
- Związki zawodowe, dążenia i rozczarowania ludzi wobec sytuacji gospodarczej. Sytuacja społeczno-polityczna
- Zainteresowanie ludzi polityką międzynarodową, narodową i lokalną
- Poglądy polityczne
- Reakcje wobec przemocy, zniewolenia i wszelkiej formy gwałtu
- Funkcjonowanie sądownictwa
- Obrona i świadomość praw
- Świadomość obowiązków obywatela
- Udział w działalności na rzecz spraw publicznych
- Uczucia, reakcje, dążenia i rozczarowania ludzi wobec sytuacji politycznej
- Sytuacja społeczno-rodzinna
- Funkcjonowanie prawodawstwa w życiu rodziny
- Prawa, których się nie zna albo nie stosuje
- Procent ślubów cywilnych w stosunku do religijnych
- Procent rozwodów prawnych lub nieprawnych
- Procent konkubinariuszy
- Sytuacja matki niezamężnej. Procent.

- Sytuacja dzieci pozamałżeńskich
- Role podejmowane przez członków rodziny
- Uczucia, reakcje, dążenia i rozczarowania ludzi wobec sytuacji rodzinnej.2.1.7.

Wykaz głównych problemów odkrytych w kontekście.

2.2. Wewnętrzne życie parafii. Opis rzeczywistości religijnej parafii.

2.2.1. Duszpasterstwo całości

- Liczba ochrzczonych
- Procent praktykujących
- Co się robi dla ewangelizowania obyczajów, świąt i religijności ludowej
- Jak pomaga się ludowi, aby doprowadzić go do uznania rytów religijnych za drugorzędne, jak wprowadza się obrzędy wspólnotowe i rozwija świadomość krytyczną
- Co się robi, aby wcielić Słowo Boże w zwyczaje wyrosłe z kultury ludowej
- Upowszechnianie czytania Pisma Świętego. Procent czytających.
- Główne problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy.

2.2.2. Duszpasterstwo Małych Grup (chodzi o kościelne wspólnoty podstawowe)

- Liczba grup w parafii
- Organizacja ich działalności
- Relacje między nimi i z centrum parafii
- Co one robią dla ewangelizacji ludu
- Forma pomocy, aby wzrastały w wierze
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy.

2.2.3. Duszpasterstwo rodzin

- Co się robi dla rodziny. Procent rodzin poruszonych.
- Co ludzie myślą o sakramencie małżeństwa
- Przygotowanie do tego sakramentu
- Co robią rodziny, aby przeżywać swą wiarę i wychowywać w niej dzieci
- Wartości przekazywane przez rodzinę
- Co ludzie myślą o wierności małżeńskiej, kontroli urodzeń, rozwodach, usuwaniu ciąży, stosunkach przedmałżeńskich
- Główne problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

2.2.4. Duszpasterstwo specjalistyczne

- Grupy specjalistyczne istniejące w parafii (robotnicy, urzędnicy, handlowcy, rzemieślnicy, młodzież...)
- Grupy specjalistyczne zorganizowane i w jakim stopniu. Procent ludzi objętych duszpasterstwem.
- Organizowanie duszpasterstwa młodych
- Procent młodych zaangażowanych. Jak są oni ewangelizowani.
- Uczestnictwo młodych w duszpasterstwie całościowym, w małych grupach zebraniach rejonów, w posługach duszpasterskich itd. Procenty.
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy.

2.2.5. Posługi duszpasterskie

A. Ewangelizacja i katecheza a) dzieci i młodzieży

- Co się robi i w jaki sposób
- Ilu jest ogarniętych duszpasterstwem

- Skuteczność
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy.
- b) dorosłych (katecheza przeds akra mentalna)
- Co się robi i w jaki sposób
- Ilu jest objętych duszpasterstwem
- Skuteczność
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

B. Liturgia

- Co się robi i w jaki sposób
- Uczestnictwo ludu
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

C. Ruchy duchowe i grupy apostołskie

- Istniejące już w parafii
- Działalność i organizacja
- Relacje z innymi rzeczywistościami parafii
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

D. Pomoc braterska

- Kategorie osób, które mają pomagać
- Kategorie osób, którym się pomaga
- Organizowanie wzajemnej pomocy
- Uczestnictwo chrześcijan
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

2.2.6. Posługi duszpasterskie lub osoby działające w duszpasterstwie

- Liczba: księży, zakonników, zakonnice, ludzi świeckich
- Przygotowanie
- Mentalność (sposób myślenia, stosunek do ludzi, działania)
- Sposób pełnienia funkcji
- Ciągła formacja
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

2.2.7. Struktury podejmowania decyzji

- Organizowanie kierowania parafią
- Kto decyduje i w jaki sposób
- Uczestnictwo ludzi
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

2.2.8. Struktury opracowywania projektów

- Osoby organizujące projekty i programy
- Uczestnictwo ludzi
- Problemy w tej dziedzinie
- Jak wygląda problem podstawowy

2.2.9. Przepływ informacji

- Środki stosowane.
- Zainteresowanie i skuteczność
- Osoby opracowujące informacje i w jaki sposób

- Rozpowszechnianie czy rozdzielanie
  - Problemy w tej dziedzinie
  - Jak wygląda problem podstawowy
- 2.2.10. Ekonomia i finanse
- Dobra nieruchome. Stan i użytkowanie
  - Dobra ruchome
  - Fundusze istniejące, długi, kredyty
  - Osoby, które nimi zarządzają i w jaki sposób
  - Uczestnictwo ludzi
  - Problem w tej dziedzinie
  - Jak wygląda problem podstawowy
- 2.2.11. Służby techniczne
- Już istniejące i ich funkcjonowanie
  - Problemy w tej dziedzinie
  - Jak wygląda problem podstawowy

3. HISTORIA AKTUALNEJ SYTUACJI PARAFII (Wizja retrospektywna)

- Sens

Trzeba przypomnieć historię świecką i religijną ludu, aby odkryć pochodzenie aktualnej sytuacji i podstawowy problem parafii. To spojrzenie na przeszłość można porównać do spojrzenia lekarza, który studiuje historię zdrowia swego pacjenta. Pomoże nam to zobaczyć dokąd prowadzi historia ludu.

To jest tak, jakbyśmy patrzyli na rzekę: widzimy jej źródło ze strumykami (przeszłość), wielką masę wody (teraźniejszość) i jej kierunek (przyszłość).

- Postawa duchowa

Każda historia ludzka jest także historią zbawienia "I WIEMY, ŻE Z TYMI, KTÓRZY GO KOCHAJĄ, BÓG WSPÓŁPRACUJE WE WSZYSTKIM DLA ICH DOBRA"(Rz8,28).

Chrześcijanin przyjmuje historię swoją i swojego ludu tak, jak Jezus ją przyjął. Patrzy na nią oczami Boga, odkrywa w niej Jego obecność, słyszy w niej Jego słowa, którymi On zachęca go do przekształcenia tej historii w budowie Królestwa Bożego.

- Sposób postępowania

3.1. Napisać historię parafii świecką i religijną.

Wydobyć wszystko, co przyczyniło się do powstania problemu, który uważamy za podstawowy. Na przykład:

- Pochodzenie ludności wraz z jej cechami kulturowymi i religijnymi (zachowanie się pierwszych mieszkańców, tradycje kulturowe itd.)
- Ewangelizacja i wychowanie w wierze; stosunek do kultury
- Grupy kulturalne, które z czasem połączyły się; ewolucja zachowania się ludu na płaszczyźnie cywilnej i religijnej
- Sytuacje polityczne, które wywarły wpływ na lud i zmieniły go
- Ewolucja stosunków istniejących między ludem a osobami działającymi w duszpasterstwie. Okresy zbliżenia i oddalenia.
- Obecna sytuacja parafii. Zachowanie się ludu, jako skutek jego historii.

3.2 Wyłaniające się tendencje historyczne

Po napisaniu tej historii należy zastanowić się, przyjmując postawę modlitewną, jak odkryć ukryte pod faktami tendencje.

Jest to tak, jakby patrzyło się w głąb rzeki, aby przekonać się jak skały odwracają prąd w jedną lub drugą stronę. Tendencje byłyby jak skały, pchające bieg historii w pewnym kierunku. Jaka ona będzie? Odpowiedź zależy od naszej wolności. Wiara pomoże nam odkryć w tendencjach wezwania Boga do Jego Królestwa.

Kilka przykładów:

Historia ludu może obejmować kilka tendencji; zależy to od sytuacji w jakiej on żyje.

a) Oto możliwe tendencje, jeżeli chodzi o parafię wiejską:

1. - Tendencja do zaniedbywania świata wiejskiego osób rządzących, lub pracujących w duszpasterstwie
albo
- Tendencja do dawania pierwszeństwa światu wiejskiemu i duszpasterstwu wiejskiemu
2. - Tendencja ludu do reorganizowania się po każdej agresji świeckiej lub religijnej
albo
- Tendencja do stawiania się "masą" i biernego zaniedbywania się
3. Tendencja do gnuśnienia wskutek wychodźstwa lub braku środków do życia
albo
- Tendencja do posuwania się naprzód, przy korzystaniu z nowoczesnej technologii
4. - Tendencja czepiania się przeszłości, aby bronić swej tożsamości
albo
- Tendencja, aby dać się wchłonąć środkom masowego przekazu, ze szkodą dla swoich wartości.
5. - Itd.

b) Oto możliwe tendencje odnośnie parafii miejskiej:

1. - Tendencja do utraty wartości kulturalnych
albo
- Tendencja do ich utrzymania i łączenia z innymi wartościami
2. - Tendencja do naiwnej, niedostrzegalnej sekularyzacji osób działających w duszpasterstwie
albo
- Tendencja do sekularyzacji krytycznej, będąca owocem ewangelizacji, uwzględniając osobowość człowieka
3. - Tendencja do zmieniania się w masę, wywołana przez urbanistykę, środki społecznego przekazu itd.
albo
- Tendencja do świadomości krytycznej, wymagającej uszanowania praw
4. - Tendencja do negowania ewangelizacji kultury i pozostawaniu przy tradycjach religijnych
albo
- Tendencja do duszpasterstwa, które pomaga całemu ludowi dojrzewać w wierze.
5. - Itd.

3.3. Odkryć tendencję podstawową

Spośród wszystkich tendencji, które mogą być wykryte zarówno w świeckiej jak i religijnej historii parafii, należy wyodrębnić tę, która wywiera decydujący wpływ na problem podstawowy i która może zaznaczyć się na przyszłym obliczu parafii.

Ta tendencja podstawowa została uformowana w trakcie całego działania duszpasterskiego i naznaczona z kolei przez sytuację społeczną każdej chwili historycznej.

Cytujemy kilka przykładów, ale każda parafia powinna odszukać charakteryzującą ją tendencję.

- Tendencja do koncentrowania działania duszpasterskiego na osobach i grupach, które przychodzą do parafii, ze szkodą dla większości.
- Tendencja do pracy z grupami elitarnymi, w nadziei, że staną się zaczynem w masie.
- Tendencja do poświęcania się jedynie grupom popularnym, zorganizowanym i zaniedbywanie większości niezorganizowanych.
- Tendencja do duszpasterstwa o sakramentalizacji tradycyjnej, absorbującej energię i postawę twórczą księży.
- Tendencja do duszpasterstwa, które ewangelizuje kulturę ludową i powołuje większość.
- Itd.

4. PROGNOZA

- Sens

Po odkryciu tendencji podstawowej, należy zastanowić się nad możliwością oznaczenia w przyszłości każdego z poziomów działalności duszpasterskiej, w zależności od tego, czy będzie się postępowało według tej tendencji czy nie.

- Postawa duchowa

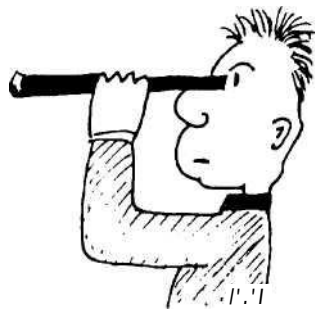
- Roztropność ewangeliczna, zalecana przez Jezusa, w przypowieści o talentach, o budującym wieżę, o królu wyruszającym na wojnę, o rządcy wobec jego przyszłości itd.
- Miłość Królestwa Bożego z przewidywaniem, już od chwili obecnej, wszystkiego, co może przyczynić się do jego wzrostu lub go utrudnić.
- Miłość duszpasterska, starająca się uniknąć wszystkiego, co może zaszkodzić i uczynić to, co może promować przyszłość ludu.

- Sposób postępowania

Biorąc pod uwagę tendencję podstawową, odpowiada się w każdej dziedzinie działalności duszpasterskiej, na następujące pytania:

- 4.1. Co nastąpiłoby w tej dziedzinie, gdyby utrzymywała się taka jaka jest, tendencja podstawowa pochodząca z przeszłości?
- 4.2. Jakie działanie należałoby rozwinąć w każdej dziedzinie działalności duszpasterskiej, aby ją poprawić jeżeli jest negatywna; aby ją popierać, jeżeli jest pozytywna?
- 4.3. Jakie nowe sytuacje, wywołałoby w każdej dziedzinie działalności duszpasterskiej, takie

działanie na tendencję podstawową?

Patrząc na przyszłość parafii - bądź dalekowzroczny

PARAFIA, JAKIEJ CHCE BÓG

I. CO NAM MÓWI EWANGELIA

W Ewangelii św. Jana (17, 20-21) czytamy, że Jezus, zanim wydał się na mękę, prosił swego Ojca, abyśmy, wszyscy chrześcijanie, kochali się tak, jak Osoby Trójcy Świętej: "NIECH BĘDĄ JEDNO, JAK TY I JA JESTEŚMY JEDNO". Jezus postawił jedność chrześcijan jako warunek wiary świata w Niego. Jedność ta wymaga:

- 1) abyśmy szukali razem prawdy
- 2) abyśmy poddali się wszystkim wymaganiom dobra wspólnego

1. Szukać razem prawdy

Można to osiągnąć jedynie przez dialog. On jest narzędziem, za pomocą którego budujemy wspólnotę i łączymy się w jedno w Chrystusie. *Dialog wymaga:*

- a) Słuchania w milczeniu słów innych.

W tym celu powinniśmy pozbyć się przesądów, antypatii oraz przywiązania do własnych poglądów.

- b) Mówienia jasno, uprzejmie, ufnie i roztropnie, tego co myślimy. Wymaga to wyzbycia się naszego egoizmu, obawy przed tym co powiedzą inni, chęci wysuwania się na pierwszy plan w czasie rozmowy, lub narzucania swoich poglądów itd.

2. Poddać się wymaganiom dobra wspólnego

Szukana przez nas prawda to odkrywanie jaka jest wola Boga w momencie, kiedy-mamy podejmować decyzje, projekty, zadania. *Wymaga to aby:*

*WSZYSCY, ZE SWYMI POGLĄDAMI, ZADANIAMI, PROJEKTAMI
PODPORZĄDKOWALI SIĘ DOBRU WSPÓLNEMU*

Przez dobro wspólne rozumiemy to, co jest dobrem dla wspólnoty w tym sensie, że pomaga jej wzrastać i budować Królestwo Boże.

Kiedy jakaś wspólnota szuka dobra wspólnego, Jezus staje się tam obecny wraz ze swą łaską. Jest to jakby siła, która przetwarza serca i łączy je w miłości.

Jezus zrealizował jedność ludzi pomiędzy sobą i z Bogiem. Ale zapłacił cenę - na Krzyżu. My, jako chrześcijanie powinniśmy Go naśladować: stać się MOSTEM, skończyć z nienawiścią i wszystkim co nas dzieli, nawet za cenę życia.

Ojciec wskrzesił Jezusa i pokazał, że On miał rację.

Kiedy członkowie wspólnoty przyjmują krzyż, cenę jedności, Chrystus staje się w niej obecny.

"KIEDY DWÓCH LUB TRZECH SPOTKA SIĘ W IMIĘ MOJE, JESTEM OBECNY WŚRÓD NICH"(Mt 18,20).

II. JAKA BYŁABY PARAFIA IDEALNA

Możemy to streścić w idei wiodącej:

Komunia organiczna i dynamiczna Ludu Bożego, Kościelnych Wspólnot

Podstawowych i rodzin, w ciągłej drodze do wzrostu wiary, pod przewodnictwem proboszcza reprezentującego biskupa w Imię Jezusa Chrystusa.

Opiszemy ten ideał:

1. LUD BOŻY

Chrześcijanie mają świadomość, że tworzą lud wybrany przez Boga, wezwany i zgromadzony przez Niego, aby stał się zaczątkiem Jego Królestwa na świecie.

2. RODZINY

Są one jakby małymi Kościołami (Kościoł domowy). Stanowią model dla całego Kościoła i uczą go, jakie powinny być relacje w jego łonie. Są to wspólnoty wiary: przekazują wiarę i wychowują w niej. Są to wspólnoty miłości: rodziny uczą miłości. Są one wspólnotami kultu: ich członkowie modlą się wspólnie, celebryją razem sakramenty i uczestniczą w Eucharystii. Są one wspólnotami misyjnymi: działają jak zaczątek, aby zmienić społeczeństwo na żyjące według Ewangelii.

3. PODSTAWOWE WSPÓLNOTY KOŚCIELNE (P.W.K.)

Są to WSPÓLNOTY: w nich chrześcijanie gromadzą się, aby szukać razem prawdy i wspólnego dobra, a Jezus jest pośród nich.

Są to WSPÓLNOTY KOŚCIELNE: Kościół staje się w nich widoczny w różnorodności swoich członków. Chrześcijanie uzyskują bezpośrednie doświadczenie, co to znaczy być Kościołem. Ksiądz lub diakon stoi na czele.

Są to PODSTAWOWE wspólnoty kościelne: składają się z rodzin, a te stanowią podstawę społeczeństwa i Kościoła.

Podstawowe Wspólnoty Kościelne (P.W.K) są:

Wspólnotami Wiary: zbierają się w imię Boga i żywią Jego

Słowem.

Wspólnotami Miłości: miłość jest ich jedynym prawem.

Wspólnotami Kultu: modlą się wspólnie i celebryją Eucharystię.

Wspólnotami misyjnymi: dają świadectwo swojej wiary i rozpowszechniają ją.

4. PARAFIA

Tworzą ją: wszyscy chrześcijanie, rodziny, P.W.K., stowarzyszenia, grupy apostołskie i ruchy.

W parafii chrześcijańskiej uzyskują doświadczenie, że Kościół wiąże ich wszystkich, wiąże wszystkie parafie i diecezje, że jest POWSZECHNY.

Parafia jest:

Wspólnotą Wiary: łączy chrześcijan w imię Boga. Słuchają Jego Słowa i nauk Kościoła. **Wspólnotą Miłości:** o chrześcijanach można powiedzieć: "Zobaczcie jak się kochają". **Wspólnotą Kultu:** w parafii celebrowana jest Eucharystia i wszystkie sakramenty. Zgromadzenie chrześcijan, zjednoczonych w modlitwie liturgicznej jest Ciałem Chrystusa. **Wspólnotą misyjną:** przez swą obecność i działanie rozpowszechnia Ewangelię. W tym leży jej powołanie i racja istnienia.

5. ZADANIA

- *Proboszcz:* przewodzi wspólnocie parafialnej w imieniu biskupa. Również przez to samo jest przewodniczącym (osobiście, lub przez swego delegata) Parafialnej Rady Koordynacyjnej i Rady Duszpasterskiej; Wspólnoty Posług Duszpasterskich, Zgromadzenia Parafialnego i Zgromadzenia Rejonów.
Jest mistrzem, ojcem i przewodnikiem duchowym Wspólnoty.
- *Diakon:* udziela Eucharystii, głosi Słowo Boże, przewodniczy P.W.K. opiekuje się biednymi.
- *Parafialna Rada Koordynacyjna:* podejmuje wszystkie decyzje duszpasterskie i koordynuje je.
- *Rada Duszpasterska:* stanowi serce parafii. Przyjmuje wnioski podstawowe, opracowuje plany i programy i przedstawia je Parafialnej Radzie Koordynacyjnej.
- *Wspólnota Służb Duszpasterskich:* realizuje wszystkie programy w służbie Wspólnoty Parafialnej: duszpasterstwo rodzinne i specjalistyczne (młodzież, robotnicy, handlowcy, itd.), katecheza, liturgia i modlitwa, wzajemna pomoc braterska, formacja osób działających w duszpasterstwie, posługi w P.W.K.
- *Zgromadzenie Parafialne:* pod przewodnictwem proboszcza lub jego przedstawiciela biorą w nim udział wszystkie osoby działające w duszpasterstwie, koordynatorzy, przedstawiciele P.W.K., aby organizować życie parafii.
- *Zgromadzenie Rejonów:* taka sama funkcja na poziomie każdego rejonu i z udziałem wszystkich wiernych.

6. CELOWOŚĆ TEGO IDEALU PARAFII

Parafia jest Ludem Bożym, który scala wszystkie różnice ludzkie w jedność. Włącza się ona w Kościół powszechny i czyni go widzialnym jako Lud w drodze do domu Ojca.

7. CEL OSTATECZNY

Parafia jest komunią Ludu Bożego, Podstawowych Wspólnot Kościelnych i rodzin, pod przewodnictwem proboszcza, jako reprezentanta biskupa w imię Jezusa Chrystusa.

W tej wspólnotce kościelnej:

- a) Lud wie, że jest Ludem Bożym i żyje we wspólnocie z Bogiem i braćmi.
- b) Każda P.W.K. słucha Słowa Bożego, celebrowa Eucharystię, modli się, oddaje mienie do wspólnego użytku i pełni działalność apostołską.
- c) Każda rodzina jest Kościołem domowym.
- d) Każdy żyje we wspólnocie z Bogiem, braćmi i całą rzeczywistością.

PORÓWNANIE IDEAŁU I RZECZYWISTOŚCI

I. SENS

Kiedy lekarz kończy badanie pacjenta, porównuje otrzymane wyniki z idealnym modelem zdrowia i na podstawie tego, stawia diagnozę. I my tak postępujemy. gdy chodzi o analizę parafii: porównujemy wszystkie zebrane dane (zob. rozdz. I. B Metoda analizy) z idealnym modelem parafii i na tej podstawie stawiamy diagnozę.

II. POSTAWA DUCHOWA

Postawić diagnozę, to znaczy:

- pełnić funkcję profetyczną, którą otrzymaliśmy przy chrzcie
- wejść w serce Boga, przyjąć w wierze to, czego chce dla swego Kościoła; wierzyć, że jest to możliwe do zrealizowania
- zwracać się w Bogu i z Jego spojrzeniem ku rzeczywistości, aby odkryć w niej znaki śmierci i życia
- słuchać Jego głosu, który nas wzywa do wspólnoty, do zaangażowania, aby zmienić tę rzeczywistość i przybliżyć ją do Jego zamierzenia
- kontemplować Boga w Jego dziełach i historii. Oto dlaczego diagnozę można przygotować jedynie w postawie modlitwy, miłości ludu i miłosierdzia. |

III. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

1. WYKAZ TEMATÓW, KTÓRE WYŁONIŁY SIĘ W CZASIE DOKONYWANIA ANALIZY

a) Odkryć "tematy".

Tematy są jak gdyby nitkami przewodnimi, na które nawleka się dane różnego pochodzenia, ale powiązane ze sobą. Są one niezmiennie.

Przykład: ewangelizacja może wydawać się nam "tematem", gdyż występuje w czasie dokonywania analizy, w postaci bardzo wiciu danych.

Tematy mogą być następujące: osoby działające w duszpasterstwie, uczestnictwo, itd.

b) Nadaje się tytuł każdemu tematowi:

W pierwszym przykładzie tytułem może być: "Ewangelizacja ludu. poczynając od jego kultury".

c) Opis każdego "tematu":

Przygotowuje się sprawozdanie, w którym zgrupowane są wszystkie dane odnoszące się do tematu: widzi się wtedy jak te dane, odpowiednio zestawione, nadają kształt problemowi.

Oto możliwa redakcja wybranego przykładu:

TEMAT: Ewangelizacja Ludu, poczynając od jego kultury.

Lud w parafii jest nośnikiem kultury o bogatych wartościach, takich jak solidarność, sprawiedliwość, poczucie organizacji, poczucie świętości itd.

W czasie upływu historii przecierpiał sytuacje gwałtu i usuwanie na margines pod względem politycznym i ekonomicznym. Zagrożony jest dezorganizacją i "zmienianiem w masę".

Przede wszystkim rodzina odczuwa te niszczące skutki i stopniowo rozpada się. Nie może więc pełnić swej funkcji formowania osób. Te zaś wzrastają bez tożsamości i stosują ucieczki, jak pragnienie łatwego zysku, rozrywki, niewierność, występki itd. Szukają "gwiazd", z którymi mogą się utożsamić.

Lecz istnieje głębia kulturalna, która pozostaje: tam chronią się tradycje religijne, w których lud odnajduje swoją identyczność i otrzymuje pokrzepienie i siłę. Dlatego właśnie one utrzymują się, chociaż nieraz zmieszane z zabobonami i pewnego rodzaju magią.

Istnieją grupy, które uczone tradycji, opierają się wszelkiemu wysiłkowi duszpasterskiemu, aby wprowadzić do nich elementy wspólnotowe, bardziej ewangeliczne, rozwinąć świadomość krytyczną itd. Tak, jakby się czuły zagrożone w swej tożsamości.

Inne grupy, np. robotnicy, zaangażowani politycznie i nade wszystko młodzi, wykazują obojętność w stosunku do religii, odcinają się od Kościoła i przyłączają do ideologii niechrześcijańskiej. Lecz w głębi zachowują zarodek wiary, który łączy ich, dzięki wspólnym tradycjom, z całym ludem.

Osoby działające w duszpasterstwie zajmują różne postawy wobec ewangelizacji kultury. Niektórzy spośród obcych nie rozumieją jej, ale ją szanują: nie wiedzą jak ewangelizować i czują to. Inni robią z tego abstrakcję i narzucają ludowi wizję religijną, która jest mu obca.

Działacze narodowi pochodzą z ludu, ale zdarza się, że mają przesady, gdyż zmienili mentalność podczas swych studiów.

Idealny model parafii wymaga, aby ewangelizacja ludu rozpoczęła się od jego kultury.

Uwaga: Opis innych "tematów" może sprawić, że wyłonią się inne dane, które będą odsyłały do "tematu" już opisanego. To krzyżowanie się wzajemne pomaga w zrozumieniu rzeczywistości.

2. FORMUŁOWANIE PROBLEMU PODSTAWOWEGO

Doszliśmy do punktu najważniejszego w całym naszym badaniu rzeczywistości. Chodzi o skoncentrowanie w kilku słowach tego, co sprzeciwia się radykalnie ideałowi. Postępuje się tak:

- Czyta się nowe zredagowanie problemów otrzymanych na podstawie opisu każdego "tematu" (1.).
- Porównuje się je z tendencją podstawową (3.3.), aby zobaczyć czy występują nowe elementy.
- Zestawia się tę refleksję z ideą wiodącą modelu idealnego.
- Porównanie wykazuje problem podstawowy, który przeszkadza w zrealizowaniu ideału.
- Redaguje się go w kilku słowach.

Przykład: (Parafia Chrystusa-Króla w Peru, drugi etap)

"Osoby działające w duszpasterstwie, będące nośnikami pewnego rodzaju kultury klerykalnej, mają ewangelizować lud, który właśnie nabywa nową kulturę, naznaczoną nieformalnymi cechami, właściwymi emigrantom-góralom, jak chłonność przekazu społecznego i przyspieszona modernizacja.

Wymaga to wysiłku inkulturacji, aby odkryć, oczyścić i rozwinąć załączki wiary obecne w tym ludzie.

3. SFORMUŁOWANIE PRZESZKÓD I MOŻLIWOŚCI POTENCJALNYCH

Chodzi o to, aby zobaczyć na każdym poziomie duszpasterstwa, co stanowi przeszkodę w realizacji ideału i co w tej przeszkodzie stanowi potencjalną możliwość, aby ją pokonać. Jest to akt kontemplacji, który widzi w tej samej rzeczywistości znaki śmierci i znaki życia. Postępuje się tak:

- W każdej dziedzinie duszpasterstwa porównuje się dane osiągnięte w rzeczywistości z danymi z modelu idealnego.
- Dane te pozwalają zobaczyć jak objawia się problem podstawowy, który właśnie sformułowano (2.).
- Z refleksji tej wyłaniają się przeszkody. Może ich być kilka, ale są powiązane między sobą.
- Z przeszkód tych wyłaniają się potencjalne możliwości, które są siłą, punktem oparcia, jaki pozwoli je pokonać.

Przykład przeszkód i możliwości potencjalnych

Duszpasterstwo całości:

- a) Odwieczna sytuacja zależności i rozczarowań na płaszczyźnie politycznej i ekonomicznej spowodowała postawy apatii, obojętności, nieufności. Świadczą one o zdolności do obrony przed władzą i kłamstwem.
- b) Wzgarda kultury ludowej i wyrwanie z korzeniem przez emigrację sprawiają, że osoby zamykają się wobec cudzoziemców, trzymają się swych tradycji i odmawiają wymiany. Te postawy objawiają zdolność ludu do obrony tego, co kocha.
- c) Religijność ludowa jest obciążona elementami magicznej wiary, zabobonami, wiarą w przeznaczenie, alienacjami, orgiami (pijaństwo), ale jednocześnie jest w niej autentyczna wiara chrześcijańska. Jest to "miejsce", w którym ludzie czują się "kimś" i czują swoją tożsamość jako lud.
- d) Lud boi się Boga. Szuka "Boga obrońcy" i "Boga Potężnego", ale szukając Go doświadcza wielokrotnie "Boga, który zbawia".

(Wyjątek z diagnozy Prałatury Chulucanas w Peru - 1985).

Uwagi: A. Takie samo sformułowanie przeszkód i zawartych w nich możliwości, sporządza się we wszystkich innych dziedzinach działalności duszpasterskiej. B. Diagnoza powinna być uzupełniana i udoskonalana okresowo; stanowi ona narzędzie niezbędne do działania duszpasterskiego i "miejsce" modlitwy, pozwalające na kontemplowanie Boga, działającego w swoim ludzie.

Modlitwa... refleksja... kontemplacja...

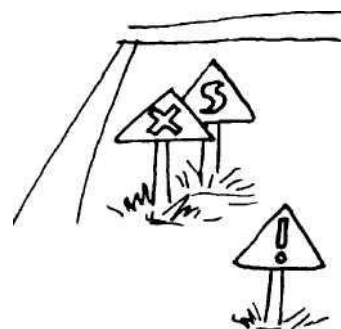
PRZED PODJĘCIEM DROGI DO IDEAŁU

1. WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE DROGI

(Kryteria działania duszpasterskiego)

Na drogach umieszczone są tablice informujące podróżnych, jakich błędów należy unikać i pomagające im w znalezieniu właściwej drogi.

Aby posuwać się ku ideałowi potrzebujemy wskazówek. Są to **KRYTERIA DZIAŁANIA DUSZPASTERSKIEGO**.

1.1. Rozpocząć od wszystkich ochrzczonych. Powołać wszystkich. Jeżeli niektórzy nie odpowiedzą, niech to będzie ich decyzja, nie nasza.

PRZEKONANIE: Bóg jest obecny w swym Ludzie (Puebla 430).

PRZEMIANA jakiej wymaga to kryterium: pozostawić tłustą owieczkę, aby pójść szukać pozostałych 99-ciu... (Mt 28, 19-20; E.N. 18; 57; 49)

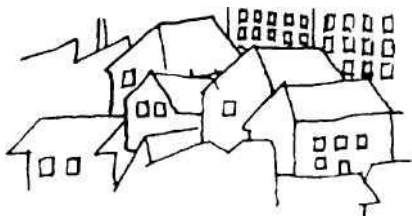
1.2. Zastanowić się nad tym, czego Bóg chce od ludu, aby się oddać służeniu temu, czego On chce. Nie rozpoczynać od tego, czego według nas lud potrzebuje. Dawkować działanie według możliwości wzrostu.

PRZEKONANIE: Każda chwila jest chwilą Zbawienia (Puebla 350).

PRZEMIANA jakiej wymaga to kryterium: przejść od przepisów i norm działania duszpasterskiego do kontemplacji obecności Boga w swoim Ludzie (Łk 12, 54-56; G.S. 11, 1-2; Puebla 63; 1128).

1.3. Rozpocząć od biednych, od olbrzymiej większości tych, którzy "nie umieją", "nie mają", "nie mogą", "nie praktykują", "nie odpowiadają".

PRZEKONANIE: Ewangelia jest siłą (Puebla 1147).

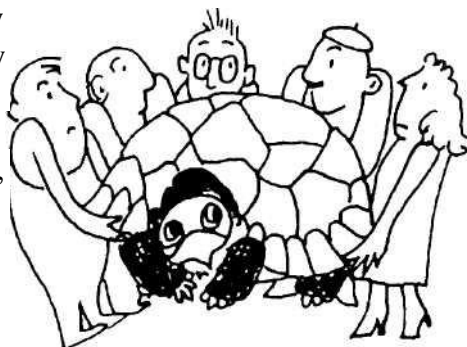
PRZEMIANA jakiej wymaga to kryterium; pozbyć się naszych schematów, stać się uczniami Chrystusa w biednych (Łk 4. 18-19; Mt 11, 2-6; Puebla 1141; 1153).

1.4. Nic niszczyć niczego, co istnieje. Kierować wszystko: ludzi (osoby), grupy, ku proponowanemu celom. Jeżeli coś ma umrzeć, będzie to owocem drogi.

PRZEKONANIE: Wszystko, co istnieje jest owocem dobrej woli. "Nie gościę Ducha" (Puebla 807).

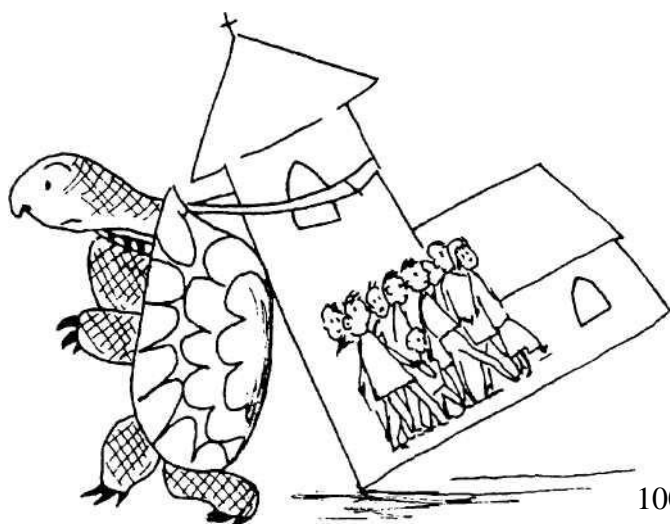
PRZEMIANA, jakiej wymaga to kryterium: dać pierwszeństwo osobom nad instytucjami, szanując to, co one uznawały za wartościowe do dnia dzisiejszego (Iz 42, lb-4; L.G. 5).

1.5. Uzyskać nie to, aby niewielu robiło dużo, lecz aby wielu robiło trochę. Nikt nie jest tak ubogim, aby nie miał nic do ofiarowania.

PRZEKONANIE: Wielu jest gotowych współpracować, jeżeli umięją i mogą zrobić to, czego się od nich żąda.

PRZEMIANA, jakiej wymaga to kryterium: przejść od postawy bezpieczeństwa i rezerwy do postawy ufności w dobrą wolę tych, którzy nie posiadają "formacji" i "nie umięją"; (Ex 18, 13-27; Puebla 649; 828).

1.6. Droga jest powolna, stopniowa i całkowita. Lud nadaje rytm. Posuwanie się do życia bardziej ludzkiego i bardziej zespolonego z wiarą. Jest to zbiorowa droga nawrócenia osób, relacji i organizacji.

PRZEKONANIE: Nic nie powstaje i nie rośnie od razu.

PRZEMIANA, jakiej wymaga to kryterium: przejść od duszpasterstwa indywidualistycznego do duszpasterstwa całości, wspólnotowego i zaplanowanego (Puebla 1007; AP 21, 1-3).

1.7. Zbudować plan działalności duszpasterskiej, nie oparty na przeszłości lub terażniejszości, aby ją ulepszyć, ale na pożądanej PRZYSZŁOŚCI.

PRZEKONANIE: Obowiązkiem chrześcijanina jest przyśpieszenie powrotu Pana

(Puebla 864).

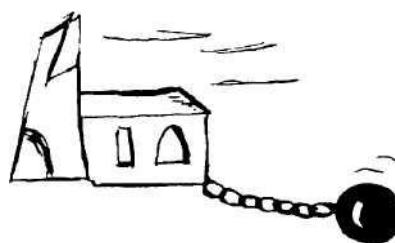
PRZEMIANA, której wymaga to kryterium: z powtarzających przeszłość lub z przyglądających się terażniejszości, stać się twórcami coraz lepszej przyszłości (Ap 21, 1-5; Puebla 1305-1307; Mt 13,31-32).

2. DROGA DO DOJRZAŁOŚCI GRUPY. Grupy są jak osoby: przechodzą ewolucję od brzemienności i narodzenia do dojrzałości dorosłego, przechodząc przez dzieciństwo, wiek młodzieńczy i młodość. Każdy etap ma swoje cechy charakterystyczne i punkty kryzysu. Nie można przeskoczyć etapów, ani przyśpieszyć wzrostu. Jeżeli chcemy, aby lud, jako grupa ludzka, wzrastał, powinniśmy szanować te prawa.

2.1. Brzemienność i narodziny grupy.

Grupa nie rodzi się na rozkaz. Trzeba wyzwolić siły, które skłonią osoby do chęci stworzenia grupy. Siły te są następujące:

- a) Potrzeba wyzwolenia: każdy człowiek nosi w sobie cały świat myśli, uczuć i pragnień walczących o to, aby się uzewnętrznić. Szukamy łączności z innymi.
- b) Potrzeba przystosowania społecznego: wszyscy posiadamy doświadczenie relacji w opowie mniej lub więcej szczęśliwej. Zawsze marzymy o grupie idealnej, która zrealizowałaby nasze dążenia.

- c) Potrzeba zrealizowania osiągnięć: pełnienie funkcji, praca, zawód, wymagają zwrócenia się do innych. Bez nich nie możemy zrealizować naszych planów.
- d) Równowaga między ceną i wynikiem: wejście do grupy oznacza zawsze poświęcenie czegoś. Również coś się w niej otrzymuje. Osoby porównują i wchodzą do grupy, która więcej daje niż wymaga. W drodze do ideału grupa powinna przejść od rozproszenia opisanego w diagnozie do wspólnoty kościelnej. Trzeba będzie wyzwolić siły, które ponownie grupują i przygotować WYDARZENIE ZBAWIENNE. W tym pierwszym etapie odbywa się pierwsza zapowiedź tego wydarzenia.

2.2. Dzieciństwo grupy.

Dziecko musi bawić się, aby się rozwijać. Grupa świeżo narodzona potrzebuje relacji ludzkich, aby stać się grupą. Tak jak dziecko jest ona słaba i niestała. Idzie naprzód według "widzi mi się". Działanie, nawet jeżeli jest apostołskie, jest pretekstem do tego, aby być razem. Refleksja zdarza się, jeżeli zachodzi okazja; zależy od chwilowych zainteresowań. Leader jest jak ojciec: grupa potrzebuje go, aby wzrastać.

2.3. Młodziństwo grupy.

Trwa okres relacji ludzkich. Grupa dojrzała, ale jest niestała jak młodzieniaszek. Jest to okres, kiedy żyje się nie tylko życiem grupy, ale zaczyna się dawać. Leader pozostaje "ojcem" w sensie dawania życia, promowania.

Znak wzrostu: kryzys "relacji ludzkich". Radość bycia razem ustępuje porównywaniu różnic. Kryzys ujawnia fakt, że relacje ludzkie nie wystarczają. Jeżeli leader pomoże znaleźć to "coś", czego brak, lub cel, grupa pokona kryzys i przejdzie do okresu młodości: w przeciwnym razie, rozproszy się i umrze.

W drodze do ideału lud będzie zorganizowany w małe grupy, mające opisane cechy charakterystyczne i kryzysy.

Jest to okres Ewangelizacji.

2.4. Pierwsza młodość.

Grupa zaczyna zastanawiać się nad tym "dlaczego być razem"? Nadaje jej to mistykę lub ideał, który zapewnia spójność i porusza ku celowi.

Osoby nie żyją już "grupą" lecz "dla grupy". Działalność jest zorganizowana i rozdzielono zadania. Leader jest animatorem relacji ludzkich, uczestnictwa wszystkich we wszystkim.

2.5. Druga młodość.

Grupa określa swoją tożsamość: jakim chce być typem grupy. Spoistość jest tak silna, że osoby już nie tylko żyją dla grupy, ale "są grupą".

W czasie młodości działanie przechodzi na drugi plan. Grupa zachowuje się jak młodzieniec, który potrzebuje czasu, aby dojrzał jego ideał, aby określić swoje powołanie. Pod koniec tego etapu powstaje inny kryzys, kryzys kierownictwa. W czasie refleksji porównano poglądy i wyłaniają się liderzy przyciągający poszczególnych członków grupy. Jeżeli lider nie jest troskliwy, zachodzi ryzyko zerwania i śmierci, gdyż grupa nie jest dojrzała, aby rodzić inne grupy.

Jeżeli pokona się ten kryzys, przechodzi się do okresu dojrzałości. Podążając ku ideałowi, lud odbywa drogę ewangelizacji poprzez działanie duszpasterstwa całości oraz małych grup, które utworzyły się, poczynając od Wydarzenia Zbawiennego.

2.6. Dojrzałość grupy.

Grupa dojrzała jest wspólnotą. Relacje międzyosobowe polegają na współpracy i serdeczności; istnieje cel, którego chcą wszyscy jako ideału i osoby pomagają sobie wzajemnie, aby go osiągnąć.

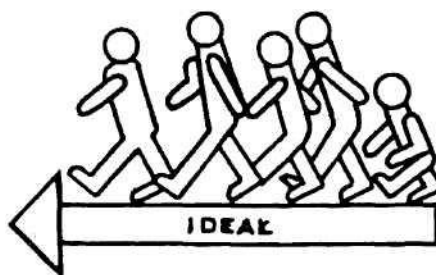
Wszyscy współpracują nad opracowaniem, podjęciem decyzji i wykonaniem planów i programów. Formacja realizuje się w działaniu i w funkcji działania.

Grupa jest wspólnotą Wiary, Miłości, Kultu i Misji. Posiada świadomość, że jest Kościołem; ma świadomość chrztu i jego wymogów; celebrowa Eucharystię jako wyraz swojego zjednoczenia i zaangażowania.

Leader jest członkiem grupy, tak jak inni.

Kryzys dojrzałości stawia grupę wobec alternatywy: albo rozmnażać się, albo umrzeć. Gotowa jest dać życie innym grupom, które pójdą drogą grupy początkowej.

Podążając ku ideałowi, grupa wchodzi na drogę bezustannej katechezy, która żywi wiarę.

3. KRYTERIA, KTÓRE POZWALAJĄ, ABY GRUPA NAZYWAŁA SIĘ WSPÓLNOTĄ

Potrzebne:

3.1. Kryteria psychologiczne

Łączność międzyosobowa: dwie osoby lub więcej - wspólne działania (aby zrealizować cel) —► Cel.

3.2. Kryteria socjologiczne

Zasada: UCZESTNICTWO WSZYSTKICH WE WSZYSTKIM

A. Uczestnictwo wszystkich w opracowaniu

- Informacja
- Konsultacja

B. Uczestnictwo wszystkich w podejmowaniu decyzji Zarząd reprezentacyjny

- według wieku
- według funkcji

C. Uczestnictwo wszystkich w wykonaniu Plan wspólnie opracowany

- cele
- zamierzenia
- oceny

3.3. Kryterium teologiczne - zasady działania

Grupa, która jest już wspólnotą ludzką z chwilą, kiedy żyje według kryteriów psychologicznych i socjologicznych, powinna być oprócz tego:

- *Wspólnotą Wiary*: jest powołana przez Słowo Boże.
- *Wspólnotą modlitwy i liturgii*: celebryje swoje życie.
- *Wspólnotą miłości*: żyje aby służyć.
- *Wspólnotą misyjną*: ewangelizuje.

ROZDZIAŁ PIĄTY

DROGA DO IDEAŁU

ETAPY

Mamy już idealny model parafii i diagnozę. Są to dwa przeciwne punkty. Chodzi teraz o wpisanie ideału do rzeczywistości i o wyznaczenie drogi, aby do niego dotrzeć.

W tym celu wyciąga się z ideału - uważanego za model ostateczny - cele ogólne, bliższe, które mogą być zrealizowane.

- Cel ogólny długoterminowy - parafia jest wspólnotą wspólnot.
- Cel ogólny średnioterminowy - parafia jest wspólnotą wiary.
- Cel ogólny krótkoterminowy - narodziny małych grup.

Te trzy cele ogólne określają trzy wielkie etapy drogi.

			Ideał
I Etap	II Etap	III Etap	
Narodziny małych grup	Parafia: Wspólnota Wiary	Parafia: Wspólnota Wspólnot	
Cel ogólny krótkoterminowy	Cel ogólny średnioterminowy	Cel ogólny długoterminowy	
Rzeczywistość			

Opiszemy tę drogę:

- I. Duchowość
- II. Opis drogi dojrzewania w wierze
- III. Opis drogi do ideału

1. DUCHOWOŚĆ: ŚWIĘTOŚĆ WSPÓLNOTOWA 1.

Lud Boży powołany, jako lud, do świętości (LG 9).

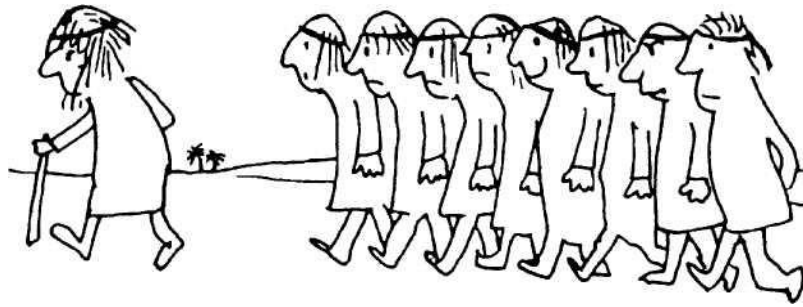
Biblia nam pokazuje jak Bóg wrywa swój lud z niewoli i prowadzi go drogą nagłego nawrócenia do świętości wspólnotowej, która zakończy się drugim przyjściem Chrystusa.

Droga ta wyznacza także historię osób i grup chrześcijańskich. Może stosować się również do drogi odnowy parafii, pod warunkiem niezamykania trzech etapów w etapach wzrostu do świętości, bo nie odpowiadają sobie dokładnie.

Wielcy mistycy opisali wzrost do świętości jako pielgrzymkę.

1.1. Pielgrzymi idący do Ziemi Obiecanej.

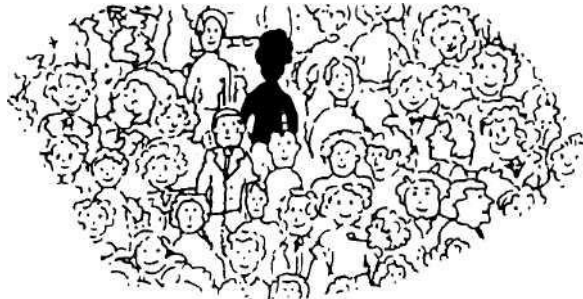
- a) Przejście od tego, co nie jest ludem, do ludu. Jest to wyjście z ucisku i niewoli, aby stać się „Ludem”. Wymaga to wyjścia na pustynię, która jest symbolem oczyszczenia. Lud

- musi oczyścić swój stosunek do Boga (pozbyć się obrazu boga magicznego), swoje relacje międzyosobowe (zrezygnować z wszelkiego rodzaju panowania jednych nad drugimi; panowanie polityczne) i swój stosunek do rzeczy (panowanie ekonomiczne, przywiązanie do pieniądza, materializm).
- b) Przejście każdej osoby od rozproszenia do wspólnoty. To znaczy wyjście z grzechu, odizolowania, ambicji... za przykładem Abrahama, Mojżesza, Jonasza, Piotra... Oczyszczenie swego stosunku do Boga, do bliźnich, do rzeczy.
- c) Przejście na płaszczyźnie instytucji kościelnej od pionowości do wspólnotowych relacji i struktur. Wyjście ze struktur władzy kościelnej, aby przyjąć struktury dialogu i uczestnictwa. Odejście od modelu kapłana namaszczonego, aby stać się sługą ludu. Wyjście z sakramentalizmu i rytualizmu, aby ewangelizować i celebrować życie.

1.2. Pielgrzymi zdążający do Paschy Jezusa.

- a) Od ludu do „Ludu Bożego”. Pokonawszy pokusę cofania się, lud zaczyna odkrywać Boga i żyć z Nim w przymierzu. Odkrywa Go w Jego Słowie, w faktach z życia, w Osobie Jezusa. Wchodzi na drogę objawienia i odnajduje Jezusa jako Drogę. Prawdę i Życie do naśladowania.

- b) Chrześcijanin powołany *do* tego, aby być „uczniem”. Każdy chrześcijanin czuje się wezwany, aby iść za Jezusem wśród Ludu Bożego i żyć dla zbawienia tego Ludu. Jest to czas poddania Duchowi Świętemu. Jest to czas wiary w Ewangelię - iść tuż za Jezusem i naśladować Jego cnoty.
- c) Droga prowadzi do krzyża. Lud Boży i każdy chrześcijanin odkrywają, że naśladowanie Chrystusa prowadzi do krzyża: - dlatego, że moi tego świata sprzeciwiają się życiu według Ewangelii - dlatego, że ci, którzy uważają się za chrześcijan czują, że są podawani w wątpliwość i krytykowani - dlatego, że krzyż umożliwia nam opowiedzenie się za Chrystusem i oddanie życia za Niego.

1.3. Pielgrzymi zdążający do świętości wspólnotowej.

- a) Lud Boży w drodze do dojrzałości wspólnoty. Przez doświadczenie i przez Słowo Boże Lud odkrywa, że jest wspólnotą zbawienia, Kościołem Chrystusa, że jest „posłany”. Sakramenty są doświadczeniem i celebrowaniem nowego życia w służbie innym. Lud jest wspólnotą wskrzeszoną przez braterstwo, sprawiedliwość i pokój, które stara się

przeżywać i promować. Jego życie przyciąga innych do nowego życia w Chrystusie.

- b) Chrześcijanin utożsamiony z Chrystusem. Każdy chrześcijanin, jako członek Ludu Bożego, przeżywa nowe i głębsze wezwanie do wspólnoty i służenia wspólnocie. Wspólnota ta (komunia) jest utożsamieniem się z Chrystusem, obecności przy bliźnich Miłości Boga Ojca, Syna i Ducha Świętego. Posiada on nowy instynkt, który pozwala mu widzieć Boga w historii, jednoczyć się z Bogiem i służyć Mu w ludziach, swoich braciach.
- c) Ku pełni. To utożsamianie się z Chrystusem, jako ludu i jako osoby, nigdy się nie kończy. Całe życie jest okazją i szansą odpowiadania Bogu dla dobra swych braci. Oto dlaczego trzeba żyć w stanie bezustannego nawracania się. W ten sposób jest się „bratem powszechnym”, ludem świętym, obecnością Boga w Historii.

II. OPIS DROGI DOJRZAŁOŚCI W WIERZE

2.1. Pierwszy etap jako zapowiedź „wydarzenia zbawienego”.

Cały pierwszy etap, trwający od trzech do pięciu lat, poświęcony jest stworzeniu struktur uczestnictwa i łączności, które umożliwią Słowu Bożemu dotarcie do wszystkich) osób w parafii. To Słowo Boże jest podstawową treścią pierwszego etapu. Jest to zapowiedź, jaką uczynili apostołowie w dniu Zesłania Ducha Świętego: Chrystus umarł za nasze grzechy. Bóg Ojciec wskrzesił Go i jesteśmy tego świadkami. Wiercie, nawracajcie się, każcie się ochrzcić i wchodźcie do Wspólnoty.

Zapowiedź ta zawiera:

- Wydarzenie (śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa) - doświadczenie Wydarzenia i wiarę w to wydarzenie(jesteśmy świadkami)
- zapowiedź Wydarzenia przez Słowo
- wymaganie nawrócenia
- włączenie do wspólnoty wierzących.

Nie chodzi o to, aby przekazać ludowi wiadomości, ale o to, by go doprowadzić do przeżywania doświadczenia zbawienia. Aby poczuł, że jest poruszony w swojej inteligencji, woli, uczuciowości, w swoim sumieniu, wolności i tkliwości.

Niech przechodzi z jednej sytuacji do drugiej. W tym przejściu czy przemianie uczestniczy w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa. Doświadcza, że Bóg go zbawia.

Słowo jest środkiem, który przekazuje to doświadczenie innym. Dlatego ma siłę zdolną poruszyć każdego, kto go słucha, sprawić, że przejdzie od niewiary i wejdzie w komunię z tymi, którzy już mają wiarę.

W pierwszych latach, przez duszpasterstwo całości, należy starać się o promowanie oświadczeń nawrócenia - małych, ale znaczących. Przy zakończeniu pierwszego etapu będzie doświadczenie silniejsze i mocno zaznaczające się, aby doprowadzić lud do podejmowania decyzji życia odtąd w stylu nowym i wspólnotowym, chrześcijańskim.

Uwaga: w drodze do dojrzałości psychicznej etap ten odpowiada okresowi brzemienności.

2.2 Drugi etap - droga ewangelizacji.

Aby wszyscy ochrzczeni mogli spełniać właściwą misję Kościoła, który polega na ewangelizacji czynem i słowem, konieczne jest, aby osoby i lud dojrzewali stopniowo w wierze.

Drugi etap ma na celu ewangelizację kultury (por. Puebla 394). Jest to podstawowa opcja projektu N.O.P.

a) Jest to droga do odnowy - nawrócenia.

- Religia ludowa powinna oczyścić się z zabobonów, indywidualizmu, braku zaangażowania. Powinna przejść do świadomego wyboru Chrystusa, wspólnotowego i publicznego, zdolnego do kwestionowania kryteriów świata i zmiany jego struktur.
- Struktura kościelna powinna przekształcić się stopniowo: przechodzić z postawy pionowej do postawy wspólnotowej i do postawy uczestniczenia, aby wszyscy ewangelizowali wszystkich. To nawrócenie przekształci także katechezę, celebrację liturgiczną, stowarzyszenia i ruchy. Parafia będzie wspólnotą pełniących posługę, w której każdy będzie miał swe zadanie, pod przewodnictwem proboszcza, brata wśród braci.

b) Jest to droga.

Ewangelizacja rozpoczyna się od stopnia dojrzałości osiągniętego przez osoby i lud. Nie narzuca ona ani wiadomości, ani norm. Polega na czynieniu propozycji i nadziei, że odpowiedzi będą swobodne. W dialogu tym, który zawiera napięcia, dojrzewają osoby, grupy i wspólnota parafialna. Powstaje świadomość wspólnej wiary. Ponieważ jest to nawrócenie, istnieją walki i napięcia. W gruncie rzeczy, nawrócenie odbywa się podczas drogi, jaką się przebywa.

Ale na powierzchni występują reakcje przyjęcia lub odrzucenia, właściwe każdemu nawróceniu.

c) Jest to droga wyzwolenia, sekularyzacji i inkulturacji.

W czasie przejścia od sianu nie bycia ludem (stanu „nie ludu”, rozproszonego, uciskanego, „zmienionego w masę”) do Ludu Bożego, wspólnota parafialna uczy się bycia czynnikiem działającym w swojej historii, odpowiedzialnym za swój los. Doświadczenie wolności, które nabyła jako Lud Boży, pomaga jej w obronie przed możliwymi tego świata i w opieraniu się ich zamiarom rządzenia i manipulacji.

Postawę tę przyjmuje na łonie samego Kościoła, gdzie czuje się „dorosła”. Wchodzi na drogę sekularyzacji, która polega na wzroście autonomii i humanizacji.

Wyzwolenie i sekularyzacja dają Kościół „inkulturowany”. Jest to Kościół powszechny, przyjmując) oblicze ludu, którego wiara oczyściła kulturę i którego kultura wyraża wiarę.

Droga ewangelizacji, właściwa drugiemu etapowi, otwiera się na Synod; przez Synod cała wspólnota parafialna ogłasza publicznie swoją wiarę w Chrystusa i wyraża swoją wolę życia według Ewangelii.

Uwaga: W drodze do dojrzewania psychicznego ten drugi etap odpowiada w pierwszym i drugim roku - dzieciństwu w trzecim i czwartym roku - młodości od piątego do siódmego roku - pierwszej młodości.

2.3. Trzeci etap - droga katechezy.

Poczynając od doświadczenia Synodu, lud podejmuje drogę Katechezy.

Jest to systematyczne pogłębianie treści Wiary. Lud odkrywa co to znaczy być kościołem Chrystusa i czym jest chrzest wraz z jego wymaganiami. Zgłębia tajemnicę Eucharystii jako źródła i szczytu całej działalności Kościoła.

Droga katechezy przygotowuje lud do Kongresu Eucharystycznego, wydarzenia, które sprawi, że będzie przeżywał doświadczenie bycia Kościołem tak, jak tajemnicę komu-
11.

Uwaga: W drodze do dojrzałości psychologicznej trzeci etap odpowiada drugiej młodości i dojrzałości grupy.

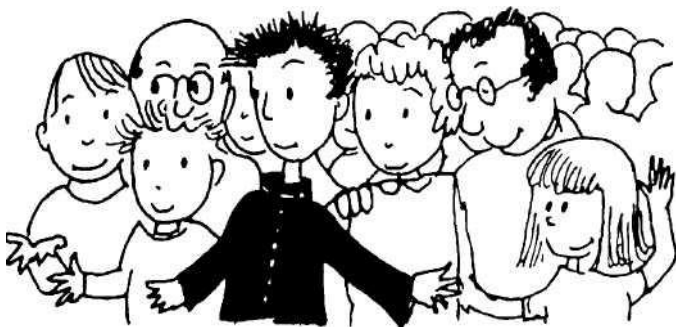
III. OPIS DROGI DO IDEAŁU

Wpisaliśmy ideał w rzeczywistość przez trzy ogólne cele, które są jakby ideałem realizowanym w kolejnych zbliżeniach. Te trzy cele powinny być realizowane w każdym z jedenastu poziomów działalności duszpasterskiej (zob. schemat). Oto dlaczego wyrażamy je ponownie, w każdym z poziomów, w formie celów specyficznych, odpowiadających różnym poziomom.

To, co podajemy w formie grafiku przedstawia jakby sieć linii kolejowych: jedenaście linii (poziomy) z dworcami na każdym przystanku trasy (cele specyficzne). Ale aby przybyć a dworce, pociągi muszą przejść przez stacje pośrednie (cele pośrednie).

Syntetyzując: z ideału wysuwa się trzy cele ogólne. Te rozkładają się na trzech eta-ach na cele specyficzne. Z tych wysuwają się z kolei cele pośrednie na jedenastu poziomach. Kiedy się wyznacza datę - nazywa się zamierzeniami.

Cały ten obraz celów stanowi schemat typowy, na którym cała droga do ideału przedstawiona jest na grafiku zamieszczonym poniżej.

Ksiądz i odpowiedzialni pośród swego ludu

O O O		OOOOO		O O O	
	Cel krótkoterminowy		Cel średnioterminowy		Cel długoterminowy

Typowy schemat drogi do ideału

OPIS JEDENASTU POZIOMÓW DZIAŁALNOŚCI DUSZPASTERSKIEJ

Treść tego rozdziału

Podaje się opis jedenastu dziedzin działalności duszpasterskiej i ich dynamizmu w czasie trzech etapów.

Obrany porządek odpowiada podanemu w typowym schemacie; podkreślamy, że trzy podstawowe dziedziny są następujące: Duszpasterstwo całości. Struktury uczestnictwa. Przepływ informacji

Okazuje się, że oni
też są moimi braćmi

1. DUSZPASTERSTWO CAŁOŚCI

- Czym jest

Oznacza ono ciągłe powoływanie wszystkich osób z parafii, aby połączyły się jako Lud Boży i realizowały, urzeczywistniały drogę nawrócenia i świętości wspólnotowej. Inne dziedziny są podporządkowane pierwszej, która oznacza cel ogólny roku dla wszystkich pozostałych i określa rytm ogólnej drogi. Skłonienie ludu do wyruszenia w drogę, oto podstawowy wybór zmieniający radykalnie pracę duszpasterską, struktury oraz mentalność duszpasterzy.

- Treść

PIERWSZY ETAP

Podążanie droga na braterstwo". Posłanie to podaje się w słowach i w czynach pomagających ludowi przeżyć to doświadczenie: Bóg jest Ojcem, jesteśmy więc braćmi. Jest to pierwsze doświadczenie nawrócenia, jeszcze w zarodku, więc trudno je ocenić. Trochę bardziej rozwija się przy celu drugim: "Uwrażliwienie na Kościół jako tajemnicę komunii".

Nowy krok. w czasie którego Słowo i gest pomagają nam doświadczyć, że Chrystus czyni nas braćmi w komunii z Ojcem, Synem i Duchem Świętym, czyni nas Kościołem. To doświadczenie braterstwa jest pierwszą przemianą - nawróceniem:

- z odizolowania się i anonimowości do spotkania ze wszystkimi
  - od nieufności do samoobrony do pomocy niesionej innym
  - od doświadczenia "nic ludu" do doświadczenia Ludu Bożego - od uczucia, że Kościół jest sprawą proboszcza i ludzi pobożnych, do poczucia, że jest on sprawą wszystkich i każdego.
  - od posługi kapłańskiej, realizowanej przede wszystkim jako "kult" do doświadczenia służenia i kształtowania wspólnoty kościelnej oraz prowadzenia jej do świętości.
- Są to doświadczenia początkowe, które powinny rozwijać się w innych etapach.
To doświadczenie nawrócenia i zbawienia przeżywa się w czterech lub pięciu etapach

i koncentruje się w "Wydarzeniu Zbawiennym". Jest to wydarzenie, bo chodzi o doświadczenie znaczące ludu jako Ludu Bożego.

Jest "zbawienne" gdyż jest doświadczeniem śmierci i zmartwychwstania. Oznacza ono przejście z życia mniej ludzkiego do życia bardziej dostosowanego do woli Boga; od braku wspólnoty do komunii. Wyraża się to konkretnie w małych grupach, które zrodzą się w następstwie Wydarzenia Zbawiennego.

DRUGI ETAP

Duszpasterstwo całości rozwija się przechodząc przez sześć celów o określonym terminie osiągnięcia, zgrupowanych po dwa i prowadzących do Synodu. Okres ich osiągnięcia -sześć lat. Pierwsza faza koncentruje się na Piśmie Świętym jako Słowie Bożym. Zajmuje dwa lata:

- pierwszy rok: cały lud odkrywa Pismo Święte jako Słowo Boże.
  - wszyscy mają w domu Pismo Święte
  - wszyscy mają minimum umiejętności posługiwania się nim
  - wszyscy je odkrywają jako Pismo od Boga do ludzi
  - wszyscy odkrywają postawy wymagane do jego czytania i przyjmowania Słowa: uległość, pochwałę, wdzięczność, porównanie ze swym życiem osobistym, naukę życia według Boga i dla Boga.
- drugi rok: cały lud odkrywa Pismo Święte jako Słowo Boga w życiu codziennym, z jego okresami cierpienia, pracy, radości, samotności, załamania, trudnymi relacjami, trudnościami gospodarczymi itd.

Nie chodzi o pouczanie lecz o to, aby nauczyć się modlić wraz z Pismem Świętym, porównywać życie ze Słowem Boga, aby się nawrócić i żyć tak, jak chce tego Bóg.

Jakie ciekawe jest Słowo Boże!

Druga faza koncentruje się na odkryciu wiary wraz z jej wymaganiami jako faktu z życia. Obejmuje dwa lata.

- pierwszy rok: lud odkrywa wiarę jako styl życia, styl życia Jezusa. Nie oznacza to jeszcze odkrycia Osoby Jezusa, ale postaw, jakich wymaga wiara:
  - przejąć racje Boga w sytuacjach niezrozumiałych; odnaleźć pokój przez powiedzenie Bogu "tak"; zaakceptować mądrość
  - oddać się z ufnością Bogu, jak dziecko Ojcu
  - narazić się na ryzyko i zrobić krok, na jaki nas stać
  - wyzbyć się przyzwyczajzeń, postaw i czynów niezgodnych z wolą Boga i przyjąć takie, których od nas żąda
  - przyjąć odpowiedzialność za następstwa działania zgodnego z wiarą
  - uznać, że wiara w Boga jest także wiarą w człowieka, w jego zdolność do nawrócenia.
- drugi rok: lud odkrywa, że wiarę należy głosić publicznie. Nie wystarcza przeżywanie jej w sumieniu. Należy doświadczyć, że liczni są ci, którzy chcą żyć według wiary i dzielić te same wartości.

Chodzi o porównanie zasad działania świata i Ewangelii, aby lud zaczął publicznie wyznawać wiarę w zasady działania Jezusa.

W tym celu trzeba w drugim roku uzyskiwać:

- pokonanie strachu i opinii ludzkiej
- odwagę, aby mówić o swej wierze i głosić ją
- przyjęcie następstw i poświęceń będących właściwością wyzwolenia
- solidarność, jako siłę przemiany społecznej, szukania wspólnego dobra.

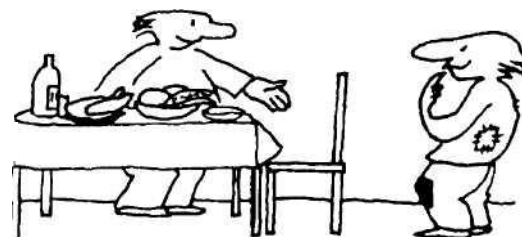

Poczynając od tego roku zaczyna się układać, wraz ze wszystkimi ludźmi, list duszpasterski wspólnoty na Boże Narodzenie i na Post.

Trzecia faza koncentruje się na Osobie Chrystusa i obejmuje również dwa lata:

- pierwszy rok: odkrycie, przyswojenie i okazywanie postaw przeżywanych przez Chrystusa w stosunku do Boga i ludzi:

- postawa wobec potężnych, bogatych i rządzących
- postawa wobec biednych, chorych, /dzieci
- postawa wobec Boga Ojca.

Droga ta ma prowadzić do publicznego głoszenia wiary, łącznie z przyjmowaniem wspólnotowo postaw Chrystusa.

Powinniśmy naśladować Chrystusa...

- drugi rok: odkrycie misterium Chrystusa i wybór Chrystusa:

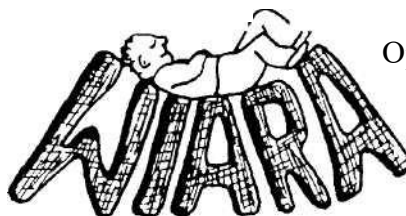
- wcielenie jako fakt, przez który Bóg wybiera człowieka
- sens życia Chrystusa: pełnić wolę Ojca, to znaczy dać życie dla zbawienia wszystkich
- misterium paschalne jako zbawienie i zmartwychwstanie
- obecność Chrystusa przez Ducha Świętego

Drugi etap kończy się Synodem. Należy przygotowywać się do niego przez dwa lata trzeciej fazy i realizować w roku następnym (7-my rok).

Synod ma na celu doprowadzenie ludzi do publicznego wyboru Chrystusa i wyznania wiary w Niego.

TRZECI ETAP

Poświęcony jest pogłębianiu wiary i wejściu ludu na drogę ciągłej katechezy.

Oprzeć się na wierze...

Cel 1: Lud uświadamia sobie, że jest Kościołem, Ludem Bożym. Zaczyna przeżywać tajemnicę Kościoła jako misterium komunii z Bogiem, ze wszystkimi ludźmi i z całą rzeczywistością.

Cel 2: Lud uświadamia sobie znaczenie chrztu i jego wymagania; odkrywa swoje powołanie profetyczne, kapłańskie i służebne.

Cel 3: Lud uświadamia sobie znaczenie Eucharystii. Pogłębia misterium, które czyni go Ciałem Chrystusa, Kościołem, zaczynem Królestwa.

2. DUSZPASTERSTWO MAŁYCH GRUP

Działalność duszpasterska w tej dziedzinie rozpoczyna się na drugim etapie, kiedy powstały małe grupy w następstwie Wydarzenia Zbawiennego.

W pierwszych latach grupy są słabe i niestale; przechodzą okres dzieciństwa. Trzeba je powoływać okresowo wykorzystując wszystkie okoliczności: katechezę związaną

z przygotowaniem do sakramentów, zaproszenie młodych do przygotowania się do bierzmowania, narzeczonych, aby przygotowali się do małżeństwa, rodziców i rodziców chrzestnych w związku z chrztem dziecka itd.

Okazje takie stanowią również Zgromadzenia, organizowanie odwiedzin Obrazu Matki Bożej w domach, święcenia kapłańskie itd.

W dwóch pierwszych latach tematy zebrzań są przypadkowe i zebrania odbywają się co miesiąc. Bardzo ważne jest przygotowanie animatorów; powinni dobrze prowadzić zebrania i trzymać się wiernie metodologii i treści schematów. Trzeba także podtrzymywać odpowiedzialnych za grupy; muszą oni czuwać nad jakością relacji ludzkich w grupach.

Druga faza drugiego etapu: rozpoczyna się spotkania biblijne; tematy odpowiadają w treści celom duszpasterstwa całości. Jest pięćdziesiąt tematów (dziesięć na każdy rok), które ciągną się w trzeciej fazie aż do przygotowania do Synodu.

W Adwencie i w Poście organizuje się celebrację Eucharystii w małych grupach, albo łączy się ich kilka dla przekazania doświadczenia religijnego.

Lata te są dla grupy okresem wieku młodzieńczego i pierwszej młodości; grupy mają być podtrzymywane i zwoływane okresowo. W trzecim etapie grupy dojrzeją jako podstawowe wspólnoty kościelne i będą pracowały nad tematami odpowiadającymi momentom, które przeżywają.

3. DUSZPASTERSTWO RODZIN

Osoby postępują naprzód jako członkowie ludu i doświadczają czym jest Kościół żyjący w małych grupach, ale ponadto powinny być animowane i ewangelizowane w najbardziej bezpośrednich ramach życia w rodzinie.

Duszpasterstwo rodzinne dąży do wszystkich celów drogi ogólnej (1.) i zamierza pomagać wszystkim rodzinom w parafii w różnych chwilach, przez jakie przechodzi para małżeńska w ciągu swego życia. Ewangelizuje ją w konkretnych sytuacjach. Droga i treść duszpasterstwa opisane są w

"Ruchu parafialnego duszpasterstwa rodzinnego"; może ono rozpocząć się na pierwszym lub na drugim etapie. Pomaga ono znacznie w powołaniu i umocnieniu małych grup.

4. DUSZPASTERSTWO SPECJALISTYCZNE

Każda parafia rozeznaje grupy specjalistyczne, które należy ewangelizować,

rozpoczynając od ich rzeczywistej sytuacji: robotnicy, urzędnicy, rzemieślnicy, wolne zawody itd. Najbardziej wskazane jest tworzenie ruchów, zwracających się do wszystkich osób z rozpatrywanej grupy.

Jeżeli chodzi o młodych, jest sprawą bardzo pilną oddanie ich w służbę ludu, aby go ewangelizowali i byli przez lud ewangelizowani. Ich udział jako grupy społecznej jest decydujący jeżeli chodzi o drogę ewangelizacji kultury.

Ruch parafialny młodych, zwracający się do całej młodzieży, powinien się rozpocząć w połowie drugiego etapu; młodzi będą mogli w ten sposób przedstawić ludowi swoje chrześcijańskie myśli i uczucia. Ich słowo wywoła kryzys wśród dorosłych i będzie wyzwaniem do publicznego głoszenia ich wiary.

5. POSŁUGI DUSZPASTERSKIE

5.1. Katecheza dzieci i młodzieży

Obejmuje ona dzieci i młodocianych od siedmiu do czternastu lub piętnastu lat i ma swój własny rytm. Uwzględnia się ogólny cel roku i stosuje metodologię znaków czasu, która porównuje życie ze Słowem Bożym i prowadzi do zaangażowania.

Jest to sposób aby wzmocnić małe grupy rodzin, poczynając od drugiego etapu oraz popierać uczestnictwo dzieci i ich rodziców w duszpasterstwie całości i na zgromadzeniach rejonowych.

5.2. Katecheza przedsakramentalna dorosłych

Uwzględnia się cel roku, przygotowuje się dorosłych do przyjmowania sakramentów i do włączenia się do małych grup (drugi etap) oraz do uczestniczenia w duszpasterstwie całości. Jest to sposób pobudzania ruchu rodzinnego.

5.3. Liturgia niedzielna i świąteczna

Jest ściśle dopasowana do celów duszpasterstwa całości. Każda celebrowana uwzględnia temat miesięcznego powołania. Na drugim etapie powinna uwolnić się od charakteru rytualnego i dewocyjnego, a stać się celebrowaniem życia ludu i rodzin. Dzięki temu odzyska wartość znaku i zdolność przekształcania życia chrześcijańskiego. Powinna przejść od świątyni do życia, tam, gdzie ono jest cierpieniem i radością.

5.4. Ruchy duchowości, modlitwy i grupy apostołskie

Od pierwszego etapu trzeba kierować stowarzyszenia, bractwa, grupy modlitewne itd. ku celowi roku i zachęcać je, aby stały się stopniowo mchami w służbie całego Ludu Bożego. Każda grupa zachowuje swój charyzmat i ofiarowuje go wspólnocie.

W drugim etapie idzie się tą drogą, kładąc akcent na przychodzenie z pomocą ludowi w modlitwie.

Należy stworzyć nowe formy modlitwy i nowe sposoby modlenia się: specjalny czas modlitwy w rodzinie, w rejonach, w różnych typach grup. Modlitwa powinna stać się normalnym składnikiem życia społecznego.

5.5. Pomoc braterska

Grupy czuwające nad osobami będącymi w potrzebie powinny przejść od pomocy do promowania, uzyskując to, aby potrzebujący stali się autorami programów pomocy.

Jednocześnie grupy te powinny rozbudzić sumienie ludu i doprowadzić go do podjęcia odpowiedzialności za najsłabszych swych członków.

6. DUSZPASTERSTWO ZAANGAŻOWANYCH W POSŁUGIWANIACH

Uruchomienie projektu pobudza licznych współpracowników, którzy powinni przejść drogą formacji.

Pierwszy etap: współpracownicy są przygodni: członkowie początkowych Rejonowych Zespołów Koordynacji, posłańcy, współpracownicy duszpasterstwa rodzin i młodzieży, zespoły liturgiczne itd.

Formacja tych nowych współpracowników odbywa się w czasie ich działania. Zebrania miesięczne, aby przygotować akcje znaczące, stanowią okazję do formacji.

Sam program roczny uzasadnia działania, które są jakby małymi dozami formacji doktrynalnej. Ponadto, organizuje się kilka spotkań dorocznych, aby podzielić się doświadczeniami i refleksją.

Drugi etap: początek ruchu posług. Współpracownicy otrzymują stopniowo, według swych zdolności, formację duchową doktrynalną i duszpasterską. Sposób przygotowania przyszłych posługujących zmienia się wraz z osobami i sytuacjami. Może być prosty, jak osobista lektura i udział w sesjach z refleksją nad lekturą, w dniach skupienia itd., albo mogą być to kursy krótkie lecz ciągłe. Każdy rok powinien zawierać dzień, lub dwa, rekolekcji duchowych.

Trzeci etap: droga formacji trwa. Współpracownicy uświadamiają sobie swoją posługę a wspólnota parafialna przedstawia ich biskupowi do zatwierdzenia.

7. STRUKTURY PODEJMOWANIA DECYZJI

Struktury, duszpasterstwa całości i przepływ informacji stanowią trzy zasadnicze słupy podtrzymujące doświadczenie NOP. Nie może ono być realizowane jeżeli brak jednego z nich.

Podstawą twórczą i zespoleniem struktury jest:

- droga do nawrócenia: przejście od mentalności pojmującej władzę jako "autorytet", który podejmuje wszystkie decyzje według własnego kryterium, do postawy dialogu i szukania wspólnotowego - czego Bóg chce dla swego ludu. Parafia organizuje się stopniowo jako wspólnota posług w wierze i miłości pod przewodnictwem proboszcza, od którego współpracownicy przyjmują odpowiedzialność za swe zadania.
- droga wychowania, dialogu i uczestnictwa: Lud przyzwyczajony do bierności opiera się zmianie i potrzebuje czasu, aby zrozumieć i przyjąć strukturę wspólnotową. Uczestnictwo i odpowiedzialność wymagają lat. Duszpasterstwo potrzebuje wiele cierpliwości i miłości, aby żądać od ludu możliwych dla niego kroków.

PIERWSZY ETAP

Zespół parafialny tworzy struktury prowizoryczne i wybiera osoby: lud nie jest

jeszcze gotowy aby przeprowadzić wybór.

- Początkowy Parafialny Zespół Koordynacyjny (PZK)

Skład: proboszcz

- księża i zakonnicy zaangażowani w duszpasterstwie
- osoby świeckie zaangażowane

Działania: uruchomienie doświadczenia

stworzenie struktur, jakich wymaga plan

wyszukanie potrzebnych osób

podzielenie parafii na rejony

sporządzenie diagnozy i programowanie roczne

skoordynowanie działania i jego ocena

- Podzielenie parafii na rejony: uwzględnia się położenie geograficzne i zarys wsi czy miasta. Rejony są jednostkami, które pozwalają na grupowanie, bez zbyt wielkiego przemieszczania, około tysiąca osób.
- Początkowe Rejonowe Zespoły Koordynacyjne (PZK) stanowią podstawę decentralizacji.

Skład: koordynator

zastępca koordynatora

sekretarz

skarbnik

odpowiedzialny za promowanie ruchu rodzinnego

odpowiedzialny za promowanie ruchu młodych

odpowiedzialny za katechezę

odpowiedzialny za posłańców

itd.

Działania: skoordynować zaprogramowane działania, aby wszyscy chrześcijanie z rejonu mogli uczestniczyć w duszpasterstwie całości.

Koordynator bierze udział w miesięcznych zebraniach początkowego **PZK**, gdzie ocenia się zrealizowane działania i przygotowuje następne.

Zastępca koordynatora pomaga, lub zastępuje koordynatora. **Sekretarz** przepisuje sprawozdania, które są jakby pamiętnikiem rejonu. **Skarbnik** zarządza funduszami i zdaje z tego sprawę.

Do początkowego PZK należy tworzenie sieci posłańców.

- Zgromadzenia rejonu są zależne od okazji. Jedno, lub dwa, w ciągu roku.

Zwoływane są i odbywają się pod przewodnictwem proboszcza lub jego przedstawicieli.

Początkowe PZK koordynuje je.

Gromadzą one ochrzczonych z rejonu, aby rozpatrywać sprawy ogólne, ocenić akcje znaczące i przygotować Zgromadzenie Parafialne.

Oceniają pracę początkowych PZK i z czasem będą wybierać ich członków.

Uwaga: niektórym parafiom udało się wzmocnić tę strukturę organizując częściej zgromadzenia rejonowe.

Zgromadzenie parafialne: na pierwszym etapie jest nieformalne, gdyż wszyscy ochrzczeni, którzy ukończyli piętnaście lat, mogą w nim brać udział. Odbywa się raz w roku.

Powołuje je i przewodniczy mu proboszcz lub jego przedstawiciel. Początkowe PZK przygotowuje porządek dnia i koordynuje. Zgromadzenie ocenia plan roczny i wysuwa sugestie odnośnie programowania roku następnego.

DRUGI ETAP

Wzmacnia się struktury utworzone na pierwszym etapie. Przestają one być prowizoryczne i lud w pełni uczestniczy w wyborach.

- **Parafialny Zespół Koordynacyjny:** osoby świeckie, które wchodziły w skład początkowego PZK, zostają zastąpione rejonowymi koordynatorami, wybranymi bezpośrednio przez lud. Jeżeli są bardzo liczni, niektórzy z nich zostają mianowani jako przedstawiciele całości koordynatorów. Ale wszyscy powinni brać udział w zebraniach plenarnych lub grup specjalistycznych, aby ocenić i przygotować akcje znaczące.

- **Rejonowe Zespoły Koordynacyjne:** powiększają się o odpowiedzialnego za małe grupy i za te, jakich wymaga wzrost rejonu jako ośrodka duszpasterskiego analogicznego do parafii i będącego jej "podziałem". Ich członkowie wybierani są bezpośrednio przez chrześcijan z rejonu; rejon zatwierdza ich okresowo i zastępuje ich innymi, tylko jeżeli to konieczne. Potrzeba pewnej ciągłości wśród współpracowników, aby móc uruchomić ruch posług i przygotować się, by je pełnić.

- **Zgromadzenie rejonowe:** wraz z powstaniem małych grup osłabia się uczestnictwo w zgromadzeniach; ludzie zdają się, rzeczywiście, zadowalać nową formą uczestnictwa. A tymczasem, trzeba ich poruszać do działania (promować) i stworzyć świadomość rejonu; rejon jest rzeczywiście potrzebny, aby zdecentralizować wszystkie dziedziny duszpasterstwa. Ponad to, powstaje wtedy okazja do spotykania się małych grup; dla współpracujących -wspomagania się; okazja do oceny dla ludu - dysponowania miejscem, w którym może się wypowiedzieć, dać usłyszeć swój głos.

- **Zgromadzenie Parafialne:** po Wydarzeniu Zbawiennym Zgromadzenie zmienia modalność. Może być zebraniem wszystkich współpracujących w różnych programach duszpasterskich, albo zgromadzeniem wszystkich zespołów koordynacyjnych rejonu. W każdym razie, należy opracować statuty (z ewentualnym uczestnictwem małych grup), które określają:

- kto bierze udział
- sens, funkcje i częstotliwość Zgromadzenia
- funkcję i zakres władzy proboszcza
- funkcję innych władz: koordynatora, sekretarza itd.
- kto je zwołuje i ustala porządek dnia.

Jasna redakcja statutów i sprecyzowanie zadań dla każdego sprawia, że unikanie się trudności, które mogłyby powstać w miarę wzrastania uczestnictwa.

TRZECI ETAP

Opisane struktury łączą się w całość.

8. STRUKTURY OPRACOWYWANIA PROJEKTÓW

Mają za zadanie opracować plan roczny i rozmaite materiały, których wymagają

różne poziomy duszpasterstwa.

PIERWSZY ETAP

Początkowy Parafialny Zespół Koordynacyjny pełni funkcję opracowującego.

DRUGI ETAP

Kiedy parafia dysponuje grupą osób odpowiednio przygotowanych, tworzy Radę Duszpasterską.

Członkowie: Rada Duszpasterska utworzona jest z osób odpowiedzialnych za różne grupy apostołskie i ruchy, które odpowiadają sobie w poszczególnych dziedzinach duszpasterstwa.

Funkcja: Rada przyjmuje sugestie i żądania bazy (małe grupy, rejony, odpowiedzialni za różne dziedziny duszpasterstwa), opracowuje plany, programy, schematy, kursy itd. Plan roczny przedstawiony jest do zatwierdzenia Parafialnemu Zespołowi Koordynacyjnemu zanim zostanie pokazany współpracownikom.

Wybór członków: Rada Duszpasterska nie jest strukturą reprezentatywną lecz techniczną i wyspecjalizowaną. Członkowie jej nie są więc wybierani przez lud, tylko mianowani przez Parafialny Zespół Koordynacyjny.

TRZECI ETAP

Rada Duszpasterska umacnia się lub ją się tworzy, jeżeli nie ustanowiono jej w okresie drugiego etapu.

9. PRZEPIYW INFORMACJI

Informacja stanowi podstawę przebiegu doświadczenia NOP. Ta struktura:

- przynosi wszystkim Słowo Boże. "Bóg chce, aby wszyscy ludzie zostali zbawieni".
- daje osobom poczucie przynależności do parafii
- powołuje i wzbudza nadzieję, że nadejdzie moment odpowiedzi na łaskę
- nadaje osobowość ludziom, bo każdy otrzymuje "posianie" u siebie w imieniu Parafialnego Zespołu Koordynacyjnego
- tworzy sieć łączności, która wiąże między sobą ośrodek parafialny, jednostki podstawowe i osoby
- umożliwia ewangelizację wszystkich przez wszystkich
- sprawia, że roczne "posłanie" Duszpasterstwa całości uwarżliwia cały lud.

PIERWSZY ETAP

Początkowy Parafialny Zespół Koordynacyjny tworzy

- „List do Chryścijan”. Są to cztery stronicy, które zawierają: *pierwsza* - rysunek wyrażający akcję znaczącą miesiąca i "posłanie"

- druga* - podpisane przez ludzi świadectwa o przeżytym doświadczeniu
- trzecia* - pozytywne wiadomości
- czwarta* - informacje parafialne lub krótki **list** proboszcza omawiający jakąś uroczystość.

"List do Chrześcijan" jest podpisany przez proboszcza i Zespół Opracowujący. Jest on miesięcznikiem.

- Zespół Redakcyjny składa się z czterech czy pięciu osób, które umieją przedstawić "posłanie" w sposób zwięzły i pociągający, posługując się różnymi sposobami: rysunkami, anegdotami itd.

Funkcja: redagowanie, drukowanie i wysyłanie do rejonów "Listu do Chrześcijan", redagowanie i przygotowywanie afiszów i wszelkiego rodzaju komunikatów, których wymaga plan.

- Sieć posłańców: w każdym rejonie tworzy się początkowy Zespół Koordynacyjny. Potrzeba jednego posłańca na dziesięć rodzin. Zanoszą oni list do każdej rodziny i oddają osobiście w imieniu proboszcza i początkowego Parafialnego Zespołu Koordynacyjnego.

Osoba odpowiedzialna za posłańców urządza okresowo ich zebrania, aby zachęcić ich do pracy i przeprowadzić wymianę doświadczeń.

Początkowy Parafialny Zespół Koordynacyjny organizuje roczne zebrania wszystkich posłańców, aby promować ich funkcję, tak bardzo ważną.

Dzięki posłańcom początkowy Parafialny Zespół Koordynacyjny trzyma rękę na pulsie parafii i wie, w jaki sposób ludzie reagują na działania duszpasterskie. Posłaniec jest dla każdej rodziny przypomnieniem Boga i reprezentantem początkowego Parafialnego Zespołu Koordynacyjnego; doprowadza do tego, że każdy czuje się żywym członkiem rejonu i parafii. Jest łącznikiem dwóch stron. Dzięki posłańcom może powstać klimat sprzyjający formacji małych grup, kiedy będzie miało nastąpić Wydarzenie Zbawienne.

DRUGI ETAP

Następuje zmiana w "Liście do Chrześcijan". Trzecia stronica posłuży w pierwszym roku do podania jakiejś informacji o Piśmie Świętym, a w drugim roku będzie uczyła modlitwy z Pismem Świętym.

Poczynając od trzeciego roku, umieszcza się tytuł: "Wy mówcie, ale ja Wam mówię". Pod tym tytułem przedstawia się krótko sytuacje sprzeciwiające się Ewangelii, które lud powinien porównać z zasadami działania Jezusa.

TRZECI ETAP

Przekazywane wiadomości wzmacniają się i dostosowują do sytuacji drogi katechetycznej, którą przeżywa lud.

10. EKONOMIA I FINANSE

W czasie pierwszego i drugiego etapu tworzy się *Radę Ekonomiczną* lub *Radę Administracyjną* mającą za zadanie znalezienie środków i zarządzanie nimi. W czasie drugiego etapu Rada opracowuje swoje statuty. Często informuje wszystkich ludzi o sytuacji gospodarczej parafii.

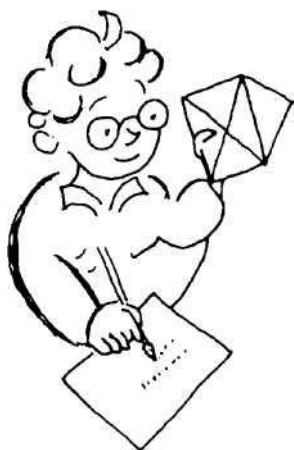
Od początku prowadzenia doświadczenia NOP, trzeba wpajać świadomość, że cały lud jest odpowiedzialny za gospodarkę w parafii i że służy ona dobru powszechnemu, że administracja jest funkcją typową osób świeckich. Jednym ze sposobów budzenia tej świadomości jest rozłożenie opłat na rejony, co jest wyrazem wspólnej odpowiedzialności wszystkich za prowadzoną w parafii gospodarkę.

11. SŁUŻBY TECHNICZNE

PIERWSZY ETAP:

prosi się osoby świeckie o wykonanie sporadycznych prac w sekretariacie.

DRUGI ETAP:

praca ta powinna być dobrze zorganizowana, gdyż jest niezbędna dla przygotowania Synodu.

PROGRAMOWANIE

- Sens

Nakreśliliśmy drogę, jaką trzeba przejść, aby przekształcić rzeczywistość i doprowadzić wspólnotę parafialną do proponowanego ideału. Dysponujemy w ten sposób modelem operacyjnym, który każda parafia zrealizuje przez doroczne programowanie.

Programowanie polega na jasnym określeniu:

- co chcemy uzyskać, to znaczy, jaki cel chcemy osiągnąć w określonym czasie
- dlaczego chcemy go osiągnąć lub uzasadnienie tego celu
- jak go osiągnąć lub metoda, jaką należy zastosować, aby dotrzeć do celu. Obejmująco treści posłania i działania do realizacji
- kiedy zrealizować poszczególne działania lub czas ich zrealizowania
- jakie osoby są odpowiedzialne za działanie.

Można również przewidzieć środki materialne (narzędzia) i finanse (koszt). Analiza środków i przewidziany termin pozwolą wywnioskować, czy program jest możliwy do zrealizowania, czy nie.

- Duchowość

Opracować plan duszpasterski, to znaczy dać konkretną formę postawie teologicznej „posłuszeństwa prawdzie” (1P 1, 22), nadziei, że zostaną spełnione obietnice Ducha Świętego, i miłości: zobowiązujemy się do przemiany teraźniejszości siłą miłości Ducha Świętego.

Opracować plan duszpasterski, to znaczy rozpoznać, jaki krok można zrobić tutaj (w tej sytuacji), z tymi osobami, w tej kulturze i teraz (w danej chwili historii tego ludu).

Opracowanie programu rocznego duszpasterstwa wymaga:

- *Wolności wewnętrznej*: pokonania gorzkiego doświadczenia przeszłości, że czegoś nie można było zrobić, uczucia, że nie warto próbować jeszcze raz. Pokonać obawę przed niepowodzeniem.
- *Świadomości naszych ograniczeń*: nigdy nie będziemy mieli absolutnej pewności, jaka jest wola Boga.
- *Cierpliwości*: czekać dogodnej chwili; skoncentrować całą energię na kroku możliwym do zrealizowania (nadzieja) unikając aktywizmu i niepotrzebnych skarg.
- *Akceptacji „praw” Wcielenia*
  - czasowości: wszystko, co ludzkie, posuwa się krok za krokiem
  - historyczności: tylko to jest w pełni ludzkie, co ludzie przeżywają między sobą w kulturze.

Te prawa uczą nas, że wysiłek programowania i realizowania programu wart jest trudu. Ale prowadzą nas także do pogodzenia się z tym, że nie jesteśmy Bogiem, że możemy tylko współpracować z Nim, który prowadzi swój lud krok za krokiem.

- Sposób postępowania

- I. Najpierw określić ogólny cel roku; od niego zależą wszystkie programy i cele.
- II. Przejść następnie do programowania różnych dziedzin duszpasterstwa, określając przedtem ich kolejność.
- III. Przewidzieć programy specjalne, których może będzie się potrzebować oraz skoordynować je z programem ogólnym.
- IV. Sporządzić kalendarz (wykres z datami dotyczącymi każdego programu).
- V. Sprawdzić, czy programowanie nadaje się do realizacji.

I. OKREŚLENIE OGÓLNEGO CELU ROKU

- Sens

Określić ogólny cel roku, to znaczy dostosować cel pośredni schematu do rzeczywistości istniejącej w parafii.

Cel pośredni wskazany na schemacie (ideał przybliżony do rzeczywistości)

CEL OGÓLNY ROKU

OGÓLNY ROKU

DIAGNOZA

Sytuacja osiągnięta Chwila drogi ogólnej parafii

Cel przekształcany w konkretne zamierzenia albo podzielony na oddzielne momenty

- Postawa duchowa

Określić generalny cel roku, to znaczy rozpoznać krok, którego Bóg chce dla swego ludu we wzroście ku świętości; krok możliwy tutaj i teraz; konkretne nawrócenie do przeprowadzenia wśród ludu i w jego kulturze; postęp w ewangelizacji, jakiego Bóg żąda; asceza, jakiej należy wymagać od tego ludu, aby odpowiedzieć na wolę Bożą.

Rozpoznanie może być dokonane tylko przez modlitwę.

- Sposób postępowania

- a) Podejmuje się diagnozę i rozmyśla się nad problemem podstawowym, jak również przeszkodami i możliwościami potencjalnymi duszpasterstwa całości. Odczytuje się również ocenę roku poprzedniego. W ten sposób uzyskuje się świadomość chwili, jaką przeżywa lud w swej drodze do ideału, przeszkód, jakie napotyka i siły albo możliwości potencjalnych, jakie one zawierają.
Osiągnięcie celu będzie odpowiedzią, krokiem naprzód dokonany przez pokonanie przeszkód, dzięki potencjalnym możliwościom.

- b) Odczytuje się cel pośredni zaznaczony w schemacie typowym; przedstawia on krok idealny, który następuje po kroku zrealizowanym w roku poprzednim.
- c) Porównuje się ten cel pośredni z diagnozą i oceną, aby wykryć to, czego lud najpilniej potrzebuje, krok nawrócenia, który może i powinien zrobić.
- d) Formułuje się krok wykryty jako ogólny cel roku (jest to cci pośredni, dostosowany do danej parafii, z określoną datą realizacji).
- e) Z celu tak sformułowanego wyodrębnia się treści, to znaczy opisuje się go.

Treści te są tematami (od ośmiu do dziesięciu) akcji znaczących. W czasie programowania sformułuje się je w sposób skondensowany jako hasła akcji znaczących i ucieleśnia się je w gestach zaczerpniętych z kultury.

- f) Uzasadnia się cel ogólny roku:
  - poczynając od rzeczywistości: analiza sytuacji
  - poczynając od refleksji teologicznej: treść celu
  - poczynając od działalności duszpasterskiej: typ nawrócenia, jakiego wymaga cel
- g) Sprawdza się, że cel i jego wyjaśnienie przynoszą chociażby częściowe rozwiązanie sytuacji w parafii w zakresie Duszpasterstwa całości.

II. PROGRAMOWANIE W RÓŻNYCH DZIEDZINACH DZIAŁALNOŚCI DUSZPASTERSKIEJ

Rozpoczyna się od trzech podstawowych dziedzin, bez których doświadczenie nie może być przeprowadzone. Są to:

- pierwsza - Duszpasterstwo całości siódma
- Struktury i uczestnictwo dziewiąta -
- Przepływ informacji

Następnie programuje się dziedziny już uruchomione, w których można liczyć na osoby zaangażowane.

Później analizuje się dziedziny jeszcze nie uruchomione, ale które należy uruchomić gdyby znalazły się osoby, które podjęłyby za nie odpowiedzialność.

Wreszcie trzeba rozpoznać, czy należy w bieżącym roku programować działania, aby uwrażliwić otoczenie i umożliwić wyłonienie się zespołu, który mógłby podjąć odpowiedzialność za realizowanie tych programów.

Metoda opracowania tych programów jest następująca:

- a) Określić cel działania w każdej dziedzinie:
  - Przed zaprogramowaniem działania w danej dziedzinie konsultuje się diagnozę, aby uświadomić sobie przeszkody i potencjalne możliwości. Czyta się także, z oceny roku poprzedniego, część odpowiadającą tej dziedzinie. Te dwa czytania powodują umieszczenie nas w aktualnej rzeczywistości tej dziedziny.
  - Odczytuje się zarys alternatyw wyrażonych w prognozie w programowanej dziedzinie.
  - Przypomina się ogólny cel roku.

- Porównuje się te dane, aby wykryć krok, jaki należy zrobić w tej dziedzinie, aby osiągnąć cel, pokonując przeszkody i licząc na potencjalne możliwości.
- Redaguje się jako cel, proponowany krok.

b) Uzasadnić cel działania w każdej dziedzinie (dlaczego):

- poczynając od sytuacji: co mówią, diagnoza, ocena
- poczynając od ideału: teologiczna treść celu
- poczynając od działalności duszpasterskiej: krok nawrócenia, jakiego wymaga cel.

c) Metoda lub sposób uzasadnienia celu (jak):

- przypomina się alternatywy prognozy
- myśli się o możliwych działaniach
- wybiera się te, które najskuteczniej pomagają w osiągnięciu celu
- segreguje się je i wtedy wskazują drogę, którą należy się posuwać.

d) Terminy:

- wyznacza się datę realizacji każdego działania.

e) Odpowiedzialność:

- wyznacza się odpowiedzialnych za każde działanie.

III. TO, CO SIĘ PROGRAMUJE W KAŻDEJ DZIEDZINIE1.

DUSZPASTERSTWO CAŁOŚCI

Programuje się akcje znaczące. Są to święta lub inicjatywy, w których muszą być spełnione następujące warunki:

- powinny odpowiadać zainteresowaniom i kulturze ludu
- powinny być adresowane do wszystkich (aby brali udział lub interesowali się)
- powinny służyć jako kanał do przekazywania „posłania ewangelicznego”. To „posłanie” jest słowem, ale wcielonym w „gesty”. Porusza całą osobę: inteligencję, wolę, wrażliwość.

Jak postępować:

- Bierze się cel ogólny roku z dziesięcioma tematami, które się z niego wyprowadziło.
- Sporządza się spis akcji znaczących w danym roku i do każdej wyznacza się jeden z tematów.
- Streszcza się temat w postaci zwracającego uwagę hasła, które może zachęcić do zrealizowania celu. Hasło nie potrzebuje być zbyt mądre, ale dające odczuć się jako prawdziwe.
- Każde hasło wciela się w gest (działanie, tradycja), który natchniony jest przez kulturę ludową lub stworzony przez okoliczności, zdolne mobilizować ludzi i skłonić lud do eksperymentowania treści tematu.
- Programując akcje znaczące miesięczne włącza się w metodę gest z hasłem.

Przykład: chodzi o parafię w drugim roku, drugiego etapu: „W grudniu... dopomogło się ludziom przewyciężyć indywidualizm, uciekając się do Słowa Bożego”.

- W tym celu wyciągnięto 10 tematów. Jeden z nich brzmi: „Słowo Boże tworzy zjednoczenie Ludu”.
- Rozdzielając tematy między akcje znaczące należy zobaczyć, czy któryś może pasować do święta patrona.
- Z treści tematu opracowuje się hasło: „Parafia - rodziną zjednoczoną przez Słowo Boże.
- Szuka się gestu związanego z kulturą dla ucieleśnienia tego hasła. Może to być procesja na cześć św. Patrona lub kiermasz parafialny.
- Kiedy programuje się całość akcji znaczącej, włącza się do sposobu prowadzenia tematu gest z hasłem.

2. DUSZPASTERSTWO MAŁYCH GRUP

Programuje się jako wyraźne cele:

- Spotkania refleksyjne małych grup, które powstały z Wydarzenia Zbawieniowego (wskazać tematy).
- Ponowne powołanie grup.
- Spotkania odpowiedzialnych (szefów grup) i animatorów (koordynatorów grup) w celu bezpośredniego przygotowania do działania i dla bezustannej formacji.

3. DUSZPASTERSTWO RODZIN

Ukierunkowania podane są w Parafialnym Ruchu Rodzinnym.

4. DUSZPASTERSTWO SPECJALISTYCZNE

- Dla młodych*, ukierunkowania podane są w projekcie Parafialnego Ruchu Młodych.
- Dla innych grup specjalistycznych* w drodze, osoby odpowiedzialne układają program uwzględniający ogólny cel roku i przedstawiają go Parafialnemu Zespołowi Koordynacyjnemu.

5. POSŁUGI DUSZPASTERSKIE

- Katecheza dzieci i młodzieży*
Programuje się z katechetami:

- Cel, który kieruje działaniem dzieci i młodzieży do dobra całego ludu i ogólnej drogi.
- Spotkania katechetów dla ich specyficznej formacji.
- Spotkania rodziców dzieci i młodzieży.

- Katecheza przed sakramentalna dorosłych*
Programuje się treść i organizowanie katechezy dla:

- przygotowania do chrztu
- przygotowania do małżeństwa
- namaszczenia chorych

- Liturgia niedzielna i świąteczna* Programuje się:

- tematy na każdą niedzielę i dzień

- święteczny (uwzględnia się temat celu duszpasterstwa całości; chodzi o temat miesięczny).
- b) punkty zasadnicze do homilii na cały rok.
  - c) spotkania chóru, zespołu lektorów itd.
  - d) inne celebracje liturgiczne (celebracja wspólnotowa pojednania, małżeństwa, namaszczenie chorych, pogrzeby).

5.4. *Ruchy duchowości, modlitwy, grupy apostołskie*

- a) Grupy istniejące przygotowują swój program uwzględniając ogólny cel roku.
- b) Programuje się czas modlitwy dla całego ludu.

5.5. *Pomoc braterska*

Programuje się działalność grup, które opiekują się potrzebującymi, chorymi, kalekami, dziećmi opuszczonymi, analfabetami, ludźmi starymi itd.

6. DUSZPASTERSTWO ZAANGAŻOWANYCH W POSŁUDZE

Programuje się:

- a) Spotkania formacyjne dla wszystkich osób zaangażowanych w pracy apostołskiej.
- b) Rekolekcje przeznaczone dla tych osób.

7. STRUKTURY PODEJMOWANIA DECYZJI

Programuje się:

- a) Zgromadzenie parafialne raz w roku, dla oceny planu.
- b) Zgromadzenie rejonowe, które poprzedzają Zgromadzenia Parafialne i inne, jako okazja do dialogu.
- c) Terminarz Parafialnego Zespołu Koordynacyjnego.

8. STRUKTURY OPRACOWANIA PROJEKTÓW

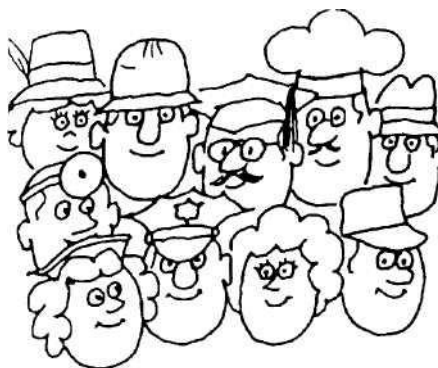
Programuje się:

- a) Spotkania opracowujących materiały potrzebne w innych dziedzinach.
- b) Sposoby przeprowadzania oceny rocznej, programowania i analizy sytuacji w parafii.

9. PRZEPIY W INFORMACJI

Programuje się:

- List do Chrcięcjan
- Spotkania Zespołu Redakcyjnego
- Ponowne ułożenie sieci posłańców i spotkań.

10. EKONOMIA I FINANSE

Programuje się spotkania Rady Ekonomicznej lub Administracyjnej. **11. SŁUŻBY**

TECHNICZNE

Programuje się współpracę ludzi w tych pracach.

ZNAKI CZASU

GŁĘBOKIE ODCZYTYWANIE HISTORII
ABY SŁUCHAĆ GŁOSU BOGA, KTÓRY

- zapowiada
- oznajmia
- wzywa nas do nawrócenia
- pokazuje, nam swoją wolę W

KAŻDEJ CHWILI HISTORII

WYBUCH

PRZYSZŁOŚĆ

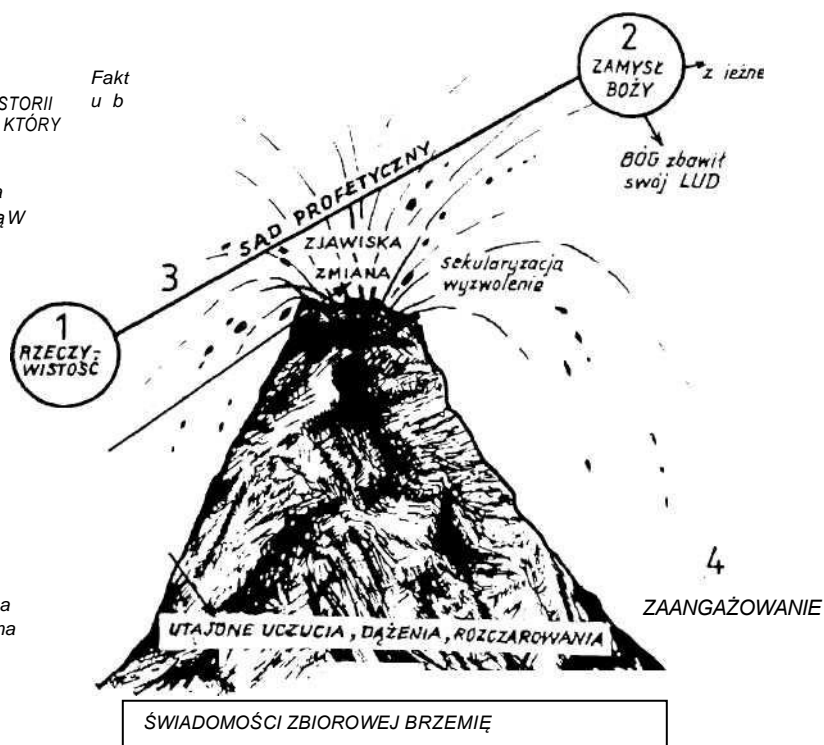
A. PAKTY

B. WYDARZENIA

C. PRZYCZYNY :

- rewolucja naukowa
- „-” techniczna
- „-” ekonomiczna
- ideologie

D. PROBLEMATYKA

WYDARZENIE ZBAWIENNE

Oznacza ono koniec pierwszego etapu i przejście do drugiego. Jest to doświadczenie braterstwa przeżytego w wierze. Ono "wybawia", to znaczy wyciąga osobę z jej odizolowania, aby narodziła się do życia w grupie.

Cel.

Aby lud chrześcijański, łącząc się w grupy podczas Wydarzenia Zbawiennego, doświadczył, że zbawienie przychodzi przez braterstwo chrześcijańskie i postanowił łączyć się w dalszym ciągu w małe grupy.

Zasady działania

- a) Wypada zrealizować tydzień pięciu spotkań. Jeżeli odległości nie pozwalają na to, organizuje się dwa dni w dwie kolejne soboty.
- b) Zebrania odbywają się w domach rodzin. Ważne jest, aby dać obraz wiary przeżywanej w środowisku rodzinnym.
- c) Grupy tworzą się spośród sąsiadów i składają się z osób w różnym wieku. Powstaje w ten sposób nowy typ relacji sąsiedzkich.
- d) Jest ważne, aby Wydarzenie Zbawienne miało charakter aktu unikalnego, nawet jeżeli powtarza się kolejno w różnych rejonach. Można w tym samym tygodniu przeprowadzić to w kilku rejonach, aby okres doświadczenia nie trwał dłużej niż trzy miesiące.
- e) Grupy powinny spotykać się z księdzem przynajmniej raz w tygodniu.
- f) Wypada zaprosić biskupa na inaugurację lub zamknięcie Wydarzenia Zbawiennego.

Nazwa tygodnia, która najlepiej odpowiada: "Tydzień doświadczenia braterskiego" "Tydzień przyjaźni chrześcijańskiej" "Tydzień odnowy Ludu Bożego"

A. PRZYGOTOWANIE WYDARZENIA ZBAWIENNEGO

Rozpoczyna się na półtora roku przed wyznaczoną datą. Oto kroki, jakie należy wykonać:

1. *Pierwsze ogłoszenie*: korzysta się z uroczystego święta aby ogłosić realizację tygodnia odnowy (albo o innej wybranej nazwie). Odczytuje się list biskupa, o który wcześniej poproszono. Biskup zaprasza w nim wszystkich wiernych do uczestnictwa w tym wydarzeniu.
2. *Pierwsze odwiedziny* wszystkich rodzin: członkowie PZK odwiedzają wszystkie domy w swoich rejonach, omawiają z rodzinami list biskupa i proszą je o wyrażenie swego zdania (nie o zaangażowanie się). Odwiedziny te zajmują trzy miesiące.
3. *Drugie odwiedziny*: należy starać się o udział rodzin w tygodniu odnowy i wyjaśniać na czym ona polega. Bada się dyspozycyjność do tworzenia grup z rodzinami sąsiednimi. Te odwiedziny również zajmują trzy miesiące.

A. *Formacja grup*: członkowie PZK redagują spis różnych grup wraz z rodzinami, które odpowiedziały pozytywnie i szukają domów do organizowania zebrań. Zachęcają osoby, aby zostały animatorami grup (czuwały i odpowiadały za przebieg zebrania) i właściciele omów (mieszkań) aby byli odpowiedzialnymi za grupy.

5. Zebranie z animatorami: PZK zbiera ich w każdym rejonie lub wszystkich razem, aby wyjaśnić im ich funkcje i jak powinni prowadzić zebranie. Każdy otrzymuje kartkę z czterema tematami tygodnia. Wyjaśnia się każdy temat i jego dynamikę.

6. Zebranie osób odpowiedzialnych: zbiera się ich również rejonami lub wszystkich razem. Wyjaśnia się im jak zapewnić sobie przyjęcie i w jaki sposób próbować zgromadzić możliwie największą liczbę osób w ciągu tygodnia.

7. Wydarzenie Zbawienne - Program (ukierunkowanie):

Otwarcie - Msza Święta z rejonami, które rozpoczynają Wydarzenie Zbawienne (Wj 18, 13-27; Dz 1, 12-14; Mt 28, 16-20)
 - Zaangażowanie animatorów i osób odpowiedzialnych
 - Rozesłanie
 - Zebranie późniejsze w celu udzielenia wskazówek

Przebieg - cztery sesje w domach rodzin
 - Spotkanie z księdzem. W czasie tygodnia codziennie zbiera się kilka grup. Podaje się syntezę drogi przebytej przez parafię i rozpoczyna dialog, pytając ludzi o ich wizję Kościoła. Notuje się.

Zamknięcie - Msza Święta ze świadectwami.

B. ROZWINIĘCIE TEMATÓW SPOTKAŃ

TEMAT 1: Dzisiaj nie jest tak jak dawniej, jak będzie jutro?

Wprowadzenie:

- Powitanie właścicieli domu
- Przedstawienie animatora i wyjaśnienie jego roli
- Animator mówi krótko o sensie tygodnia i sposobie prowadzenia zebrań
- Wprowadza temat: na tym pierwszym zebraniu będziemy trochę mówili o tym, co nas wszystkich niepokoi: o zmianach, które stwierdzamy i których często nie rozumiemy.

I. SPOJRZENIE NA RZECZYWISTOŚĆ

A. Fakty z życia

Jakie zmiany zauważyliśmy od okresu naszych dziadków do dnia dzisiejszego?

- w zwyczajach dzielnicy, wsi, miasta
- w zwyczajach w rodzinie
- w środkach komunikacji
- w związku z tym, co nazywamy postępem
- w polityce, gospodarce, społeczeństwie.

Uwaga: wymienia się tylko zmiany bez osądzania czy są dobre czy złe. B.

Rozmowa

Czego szuka człowiek przez te zmiany, które sam wytwarza? Jak reagują ludzie na te zmiany?

II. WYJAŚNIENIE BIBLIJNE

Prawdziwym autorem zmian jest Bóg. Stworzył mężczyznę i kobietę na swój obraz i swoje podobieństwo, równych między sobą i powierzył im panowanie nad ziemią. Posłuchamy Słowa Bożego, aby zrozumieć czym powinna być zmiana.

A. Czytanie (Rdz 1, 26-28). Chwila milczenia.

B. Modlitwa wspólnotowa

- Abyśmy zrozumieli, że zostaliśmy stworzeni na obraz i podobieństwo Boże, prosimy Pana. Wysłuchaj nas Panie.
- Aby relacje między mężczyznami i kobietami zmieniły się tak, jak Bóg tego chce i opierały się na poszanowaniu godności i wolności każdego, prosimy Pana.
- Abyśmy widzieli w każdym obraz i podobieństwo Boże, prosimy Pana.
- Aby wynalazki, odkrycia i postęp służyły do stworzenia świata bardziej sprawiedliwego, w którym wszyscy mogliby żyć jak bracia, prosimy Pana.

III. PORÓWNANIE

Porównamy naukę Pisma Świętego i naszą rozmowę o zmianach. Co, według nas, podoba się Bogu w zmianach jakie widzimy, a co nie?

IV. ZAANGAŻOWANIE

Zobaczyliśmy, że wszyscy ponosimy odpowiedzialność za ukierunkowanie nadane zmianom. Co możemy ulepszyć w naszej rodzinie? W naszej dzielnicy? Co zrobimy konkretnie? Modlitwa na zakończenie: Ojczy nasz...

TEMAT 2: Kościół także zmienia się. Dlaczego?

Wprowadzenie:

- Powitanie gospodarzy domu
- Pieśń i modlitwa
- Animator wprowadza temat: Kościół nie jest obcy temu, co się dzieje w świecie. My równie/ mieliśmy pewne zmiany w naszej parafii. Zastanowimy się nad zmianami, które zaznaczyły się w życiu Kościoła.

I. SPOJRZENIE NA RZECZYWISTOŚĆ

A. Fakty z życia

Bezustannie słyszymy skargi i krytyki ludzi: Kościół dzisiejszy nie jest taki, jak dawny Kościół. Wymieńmy, nie osądzając czy to źle czy dobrze, zmiany jakie spostrzegaliśmy w Kościele.

Rozmowa

Według zdania ludzi, dlaczego Kościół wprowadził te zmiany? Jak ludzie zareagowali na te zmiany?

II. WYJAŚNIENIE BIBLIJNE

Jezus nas uczy, że Kościół po to istnieje w świecie, aby być dla niego światłem i przemieniać go od wewnątrz. Misja ta wymaga aby Kościół, pozostając zawsze wiernym posłaniu Jezusa, przystosowywał bezustannie swoją mowę i sposoby zachowania się.

Posłuchamy dwóch porównań zrobionych przez samego Jezusa.

A. Czytanie (Mt 13, 31-33). Chwila milczenia.

B. Modlitwa wspólnotowa

- Abyśmy zrozumieli, że Kościół powinien zachować się jak zaczyn świata, aby wszystkie zmiany przyczyniły się do tworzenia relacji braterskich, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy przyjmowali zmiany jakie Kościół wprowadza w swoje życie, ażeby lepiej służyć światu, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy nie mieszały wiary w Boga z tradycjami religijnymi i abyśmy chętnie przyjmowali zmiany; prosimy Cię Panie.

III. PORÓWNANIE

Porównamy Słowo Boże z naszym życiem.

- Co powiedziałyby Jezus o zmianach jakie następują w naszej parafii
- Odnośnie reakcji ludzi. Które zgodne są z Ewangelią, a które sprzeczne?

IV. ZAANGAŻOWANIE (zobowiązanie)

Bóg chce by Kościół zmieniał się, aby lepiej służyć światu. My wszyscy tworzymy Kościół.

- Co powinniśmy robić wobec nowości, które proponuje Kościół?
- Konkretnie, co zrobimy?

Modlitwa na zakończenie: *Ojcze nasz... Śpiew. TEMAT 3: Co*

oznacza wyrażenie: Być wolnym? Wprowadzenie:

- Powitanie gospodarzy domu
- Śpiew i modlitwa
- Wprowadzenie do tematu: Wśród zmian jakie spostrzegamy w świecie, istnieje dążenie do wolności. Ale co to znaczy być wolnym? Tego tematu będzie dotyczyła dzisiejsza refleksja.

I. SPOJRZENIE NA RZECZYWISTOŚĆ

A. Fakty z życia

Wiele osób żąda wolności dla siebie samych, ale odmawia jej innym. Podamy przykłady przypadków, w których ludzie cierpią z powodu braku wolności:

- w rodzinie
- w pracy
- w dzielnicy, na wsi, w kraju

B. Rozmowa

Jak reagują ludzie, kiedy nie realizują się ich dążenia do wolności? Czego ludzie szukają poprzez wolność, której żądają?

II. WYJAŚNIENIE BIBLIJNE

Jezus nie zadowala się mówieniem o wolności, daje ją wszystkim. Posłuchajmy tego, co Pismo Święte mówi nam o wolności.

A. Czytanie (Ga 5, 1 i 13-13). Chwila milczenia.

B. Modlitwa wspólnotowa

- Abyśmy wierzyli, że Jezus nas uwolnił i byśmy nie wracali do niewoli grzechu, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy nie mieszały wolności i zaspokajania naszych złych skłonności lub swojej woli osobistej, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy zrozumieli, że być wolnym to znaczy oddać się służbie dla naszych braci, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy pozwolili uwolnić się przez Chrystusa i abyśmy znaleźli pokój i radość w budowie wspólnoty braci, prosimy Cię Panie.

III. PORÓWNANIE

Porównamy Słowo Boże i naszą rozmowę o wolności. Kiedy według Ewangelii jesteśmy bardziej wolni?

IV. ZAANGAŻOWANIE

Bóg ofiarowuje nam dar wolności, ale my jesteśmy odpowiedzialni za to, jaki z niej robimy użytek. Jak ją wykorzystujemy, aby uczynić:

- rodzinę bardziej zjednoczoną
- środowisko pracy bardziej ludzkim
- sąsiedztwo w dzielnicy bardziej braterskim?

Co zrobimy konkretnie?

Modlitwa końcowa: *Ojcze nasz... Pieśń.*

56 TEMAT 4:

Czy możliwe jest byśmy byli braćmi?

Wprowadzenie:

- Powitanie gospodarzy domu
- Pieśń lub modlitwa
- Wprowadzenie do tematu: Mówiliśmy w tych dniach o braterstwie, ale czy jest ono możliwe? Doświadczenie zdaje się mówić, że nie. Zobaczmy, co Bóg nam mówi.

I. SPOJRZENIE NA RZECZYWISTOŚĆ

A. Fakty z życia

Spójrzmy na naszą dzielnicę. Pod jakim względem spostrzegamy, że wzrosło braterstwo?

II. WYJAŚNIENIE BIBLIJNE

Całe głoszenie przez Jezusa Słowa Bożego dotyczyło braterstwa. Posłuchajmy Jego Słowa.

A. Czytanie (Mt 5,43-48). Chwila milczenia.

B. Modlitwa wspólnotowa

- Abyśmy zrozumieli, że być chrześcijaninem to znaczy kochać wszystkich, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy z pomocą Bożą nie dawali się opanować niechęci, urazie i nienawiści, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy wprowadzali miłość tam, gdzie jest podział lub niechęć, prosimy Cię Panie.
- Abyśmy naśladowali Boga Ojca i abyśmy czynili wszystkim dobro, nawet jeżeli nas to kosztuje gdy przebaczymy, prosimy Cię Panie.

III. PORÓWNANIE

Porównajmy naukę Jezusa z naszą rozmową o braterstwie. Co, z wyobrażeń ludzi o życiu jak bracia, zgadza się z tym czego uczy Jezus, a co nie zgadza się?

IV. ZAANGAŻOWANIE

W tym tygodniu przeprowadziliśmy pierwsze doświadczenie braterstwa gromadząc się w domach. Co zrobimy, żeby wzrastać jako grupa? Modlitwa końcowa: *Ojciec nasz... Śpiew.*

Uwaga: To, co proponuje grupa, zostanie odczytane na Mszy Świętej stanowiącej zakończenie. (Ustalić, w którym domu odbędzie się zebranie w następnym miesiącu).

KULMINACYJNE MOMENTY ODNOWY I. SYNOD

PARAFIALNY

Zamyka on drugi etap i otwiera trzeci. Chodzi o zorganizowanie, jak w czasie Wydarzenia Zbawiennego, tygodnia znaczącego, aby wspólnota chrześcijańska z księżmi i biskupem szukała woli Bożej w sytuacji historycznej i dała publicznie świadectwo swej wiary.

Cel

Aby Lud Boży obecny w parafii, poruszony przez Ducha Świętego, starał się rozpoznać co znaczy dzisiaj wierzyć w Jezusa Chrystusa i aby postanowił co zrobić, aby żyć tą wiarą.

Zasady działania

Takie same jak w Wydarzeniu Zbawiennym. Ale działania te, nawet jeżeli odbywają się w poszczególnych rejonach, są unikalne. Zgromadzenie Synodalne potwierdza dokumenty i kończy się celebracją Eucharystii, w czasie której następuje zaangażowanie całej wspólnoty chrześcijańskiej.

Przygotowanie Synodu

Rozpoczyna się na rok przed wyznaczoną datą i postępuje się tak samo jak przy Wydarzeniu Zbawiennym.

Przebieg Synodu

1. Spotkanie przed Synodem

- Wybiera się pięć tematów na Synod.
Każdy temat zostaje przedłożony do refleksji małym grupom w czasie spotkań miesięcznych, przed terminem ustalonym na rozpoczęciu Synodu. W tym celu grupy otrzymują przewodnika, który postępuje według zwykłej metodologii. Różnica polega na tym, że grupy zamiast treści refleksji otrzymują pytania, które mają na celu doprowadzenie ludu do wyrażenia tego, w *co* wierzy.
- Po każdym spotkaniu miesięcznym komisja redaguje podstawowy tekst dokumentu synodalnego. Pięć tekstów będzie potwierdzonych przez Zgromadzenie Synodalne.

2. Opracowanie wyznania wiary

Za pośrednictwem posłańców przekazuje się pytanie wszystkim rodzinom. One odpowiadają i zwracają tekst.

Reasumując odpowiedzi, tworzy się podstawowy tekst wyznania wiary. Przesyła się go każdej rodzinie, a ta wyraża aprobatę tekstu lub go poprawia.

- Redaguje się wyznanie wiary, które zostanie przedstawione na Zgromadzeniu Synodalnym.

3. Spotkania synodalne

- Synod zostaje otwarty Mszą Świętą celebrowaną przez biskupa.
- W ciągu tygodnia odbywa się pięć sesji grup rodzinnych. Każdego wieczoru omawiany jest jeden z tematów Synodu. Odczytuje się tekst podstawowy i poddaje refleksji. Wnioski poszczególnych grup przedłożone są komisji w celu sporządzenia ostatecznej redakcji.

4. Zgromadzenie Synodalne

- Cały Lud Boży wezwany jest na zgromadzenie i biskup mu przewodniczy.
- Przedstawia się dokumenty podstawowe uzasadniając modyfikacje.
- Przeprowadza się w małych grupach dialog odnośnie każdego dokumentu. Przygotowuje się wypowiedź wspólną i zatwierdza.
- Postępuje się podobnie w sprawach wyznania wiary.
- Biskup zatwierdza dokumenty.

5. Celebracja Eucharystyczna zaangażowania

- Celebracja zamknięcia Synodu.
- Rozpoczyna się Eucharystia przez uroczyste zaakceptowanie dokumentów.
- W czasie "Credo" lud ogłasza swoje własne wyznanie wiary.
- Wypada celebrować w czasie tej uroczystości Bierzmowanie.

II. PARAFIALNY KONGRES EUCHARYSTYCZNY

Parafialny Kongres Eucharystyczny jest szczytowym osiągnięciem \celu tego projektu i punktem rozpoczęcia nowego.

Cała droga trzeciego etapu, jako pogłębienie wiary w Jezusa \Chrystusa, dąży do określonego modelu idealnego - w jaki sposób \parafia chce być Kościołem. W tym sensie Kongres stanowi moment \syntezy, sformułowania idealnego projektu i zaangażowania się do \jego realizacji.

Rozpoczyna się przygotowanie na dwa lata przed wyznaczoną datą.

1. Co rozumiemy przez Kongres Eucharystyczny?

Jest to punkt kulminacyjny długiej drogi. Lud Boży celebrowe w nim Eucharystię jako źródło i szczyt swego chrześcijańskiego życia i stawia przed sobą własny idealny projekt wspólnoty w wierze, miłości i kulcie. Projekt ten łączy w jedno organiczną wszystkie realia, jakich wymaga to wspólnotowe życie. Aby zrealizować ten ideał, wspólnota przedstawia biskupowi osoby potrzebne do pełnienia posług, aby je zatwierdził swym autorytetem. Ponadto wskazuje najdogodniejsze drogi do zrealizowania ideału.

2. Powołanie i rozwijanie Kongresu podobne są jak w przypadku Synodu.

Oto zasadnicze różnice:

a) Zasadnicze tematy dotyczą idealnego ukształtowania parafii. Czym powinna być jako:

Lud Boży
podstawowe wspólnoty kościelne
rodzina

Czym powinny być ruchy i grupy apostołskie, organizacja parafialna, struktury łączności (komunikowania się), struktury gospodarcze, sekretariat, posługiwania, cele ostateczne, myśl przewodnia i cele pośrednie.

Po opracowaniu tych tematów analizuje się to, co już istnieje i jest zgodne z ideałem, czego jeszcze brak lub co jest wadliwe i proponuje się rozwiązania.

Wszystko to jest fazą wstępną. Realizuje się ją w czasie miesięcznych spotkań grup rodzinnych.

Po opracowaniu podstawowego tekstu ze wszystkimi elementami zasygnalizowanymi wyżej, konsultuje się wszystkie rodziny.

b) Kongres realizowany jest w ciągu tygodnia, tak jak Synod. Spotkania wieczorne w grupach rodzinnych potwierdzają lub proponują zmiany. Ostatnie spotkanie jest poświęcone na wybranie osób, które zostaną zaproponowane biskupowi jako pełniące posługę przy grupach rodzin.

- c) Zgromadzenie ogólne wspólnoty potwierdza partiami dokument unikalny tak, jak to już omówiono odnośnie Synodu. Potem każda grupa rodzin proponuje biskupowi nazwiska

osób, które według niej, mogą być zatwierdzone jako osoby zajmujące się posługą w małej wspólnotcie. Na zakończenie zgromadzenia wybiera się pełniących posługi dla wspólnoty parafialnej i proponuje ich biskupowi. Chodzi o osoby, które zapewniają odpowiedzialność za posługi w zakresie całej parafii.

- d) Eucharystia końcowa, celebrowana przez biskupa, charakteryzuje się ogłoszeniem końcowego dokumentu Kongresu i uznaniem przez biskupa osób pełniących różne posługi. Wybiera się formułę i właściwy znak. Ponadto biskup ogłasza powstanie podstawowych wspólnot kościelnych.

3. Po zakończeniu Kongresu komisja opracowuje nowy projekt duszpasterski parafii, który z kolei będzie zatwierdzony przez Zgromadzenie Parafialne.

DOŚWIADCZENIA NOP W SZCZEGÓŁACH

I. SCHEMAT OCENY DOŚWIADCZEŃ PIERWSZA CZĘŚĆ: OCENA KAŻDEGO

POZIOMU

1. Duszpasterstwo całości

Przeanalizować każdą z akcji znaczących i określić:

- a) obecni (liczni - średnio - mało)
- b) aspekty pozytywne - przyczyny
- c) aspekty negatywne - przyczyny
- d) propozycje

2. Duszpasterstwo małych grup

Odnosnie parafii, które zorganizowały małe grupy:

- a) liczba grup działających
  - maksymalnie - dlaczego?
  - minimalnie - dlaczego?
- b) czy były próby ożywienia? Skutki.
- c) czy tematy odpowiadały zainteresowaniom ludu? Przyczyny.
- d) jakie było uczestnictwo?

Odnosnie parafii, które przygotowały Wydarzenie Zbawienne:

- a) Czy dwukrotne odwiedziny zostały zrealizowane? Jaka była odpowiedź ludu?
- b) Czy są grupy zorganizowane tylko na papierze? Ile?

3. Duszpasterstwo rodzin

- a) Jakie osiągnięcia zaproponowano?
- b) Co osiągnięto?
- c) Czego nie osiągnięto i dlaczego?
- d) Propozycje

4. Duszpasterstwo specjalistyczne

- a) Co zaproponowano w tej dziedzinie?
- b) Co osiągnięto?
- c) Czego nie osiągnięto? Dlaczego?
- d) Propozycje

5. Posługi duszpasterskie

dzieci i młodzieży:

- a) czy cel roku był uwzględniony w treściach i dynamice?
- b) osiągnięte wyniki
- c) napotymane trudności
- d) propozycje

Katecheza przedsakramentalna dorosłych:

- a) czy cel roku był uwzględniony w treściach i dynamice?
- b) osiągnięte wyniki
- c) napotkane trudności
- d) propozycje

Liturgia niedzielna i świąteczna:

Czy cel roku był uwzględniony w "posłaniu":

- homilie
- upomnienia
- śpiewy itd.

Ruchy duchowości, modlitwy i grupy apostołskie:

- a) co zaprogramowano?
- b) co zrobiono, aby osiągnąć cel roku?
- c) wyniki
- d) propozycje

Pomoc braterska:

- a) co zaprogramowano?
- b) co zrobiono?
- c) propozycje

6. Duszpasterstwo zaangażowanych w posługiwaniach

- a) Czy zaangażowano nowych współpracowników?
- b) W jaki sposób przeprowadzono formację nowych współpracowników?
- c) Co zrobiono w zakresie formacji stałych współpracowników (działacze duszpasterstwa)?
- d) Propozycje

7. Struktury podejmowania decyzji

- a) Jak działał Zespół Koordynacyjny?
  - poziom działania
  - poziom relacji
  - okresowość zebrań
  - pomoc i udzielanie porad w różnych dziedzinach
  - oceny okresowe
  - koordynacja zadań

- odpowiedzialność za zdążenie do osiągnięcia celu roku
- b) Jak działały Rejonowe Zespoły Koordynacyjne?
  - ich rola w akcjach znaczących
  - ich rola we wspieraniu posłańców
- c) Zgromadzenia
  - ile?
  - jakie było uczestnictwo ludu?
  - zainteresowanie wzbudzone tematem

8. Struktury opracowywania projektów

- a) Czy istnieje zespół opracowujący?
- b) Jak on działał?
- c) Propozycje

9. Przepływ informacji

- a) List:
  - Czy treści odpowiadają celowi ostatecznemu?
  - Czy jest on dobrze wykonany i ma prostą formę?
  - Jak lud go przyjmuje?
  - Czy lud przyjmuje go jako środek wzajemnej łączności?
- b) Sieć posłańców:
  - Czy liczba posłańców jest wystarczająca?
  - Jak spełniają swoją funkcję?
- c) Zespół redakcyjny:
  - Czy istnieje?
  - Jak pełni swe funkcje?

10. Służby techniczne

- a) Czy istnieje zespół sekretariatu?
- b) Jaka jest skuteczność jego działania?

11. Ekonomia i finanse

- a) Czy istnieje zespół?
- b) Jak on funkcjonuje?
- c) Trudności

DRUGA CZĘŚĆ: OCENA REALIZACJI I OGÓLNEGO CELU ROKU

1. Jakie znaczące dane, zaczerpnięte z rzeczywistości, wskazują na to, że cel *został osiągnięty*

w zakresie:

1.1. uczestnictwa ludu

- a) w duszpasterstwie całości
- b) w zgromadzeniach (rejonowych i parafialnych)
- c) w małych grupach

d) w ekonomii

1.2. liczby i zaangażowania współpracowników (różnych ich typów)

1.3. świadectw ludzi (przez słowa i czyny)

1.4. opinii współpracowników

1.5. skutków podjętych działań

2. Jakie znaczące dane, zaczerpnięte z rzeczywistości, wskazują na to, że cel nie został **osiągnięty** w zakresie:

2.1. uczestnictwa ludu

a) w duszpasterstwie całości

b) w zgromadzeniach (rejonowych i parafialnych)

c) w małych grupach

d) w gospodarce

2.2. liczby i zaangażowania współpracowników (różnych typów)

2.3. świadectw ludzi (poprzez słowa i czyny)

2.4. opinii współpracowników

2.5. skutków podjętych działań

II. DECENTRALIZACJA

Aby poruszyć wszystkich niezbędna jest decentralizacja

Zawsze powoływać wszystkich oto pierwsza zasada, którą kieruje się działalność duszpasterska projektu NOWEGO OBRAZU PARAFII, jaki parafia wprowadza.

Jedynym sposobem powoływania wszystkich, służenia wszystkim, koordynowania i ożywiania wędrówki CAŁEGO LUDU oraz promowania wspólnego przeciwstawiania się sytuacjom, które nas gnębią, jest rozdzielanie odpowiedzialności.

BIBLIJNY WZORZEC

Już kiedyś ktoś wymyślił rozwiązanie, jakim i my dziś powinniśmy się posłużyć. W Piśmie Świętym, w Księdze Wyjścia czytamy: "*Jetro, teść Mojżesza, przyszedł z synami jego i żoną do Mojżesza na pustynię, gdzie obozował wówczas pod górą Bożą*" (Wj 15,5).

"Nazajutrz zasiadł Mojżesz, aby sądzić lud. I stał tłum przed Mojżeszem od rana do wieczora. Gdy teść

Mojżesza widział te wszystkie jego zajęcia z ludem, powiedział do niego: "Czemu ty sam się zajmujesz sprawami ludu? Dlaczego sam zasiadasz na sąd, a cały lud musi stać przed tobą od rana do wieczora?" Mojżesz odpowiedział swemu teściowi: " Lud przychodzi do mnie, aby się poradzić Boga. Jeśli mają spór, to przychodzą do mnie i ja rozstrzygam pomiędzy stronami, oznajmiam prawa i przepisy Boże". Wtedy teść Mojżesza powiedział do niego: "Nie jest dobre to, co czynisz. Zamęczysz siebie i lud, który przy tobie stoi, gdyż taka praca jest dla ciebie za ciężka i sam jej nie możesz podolać. Teraz posłuchaj rady, jaką ci daję, a Bóg niechaj będzie z tobą: Sam bądź przedstawicielem swego ludu przed Bogiem i przedstawiaj Bogu jego sprawy. Pouczaj lud dokładnie o przepisach i prawach i pouczaj go o drodze, jaką winien chodzić i o uczynkach, jakie winien spełniać. A wyszukaj sobie z całego ludu dzielnych, bojących się Boga i nieprzekupnych mężów, którzy się brzydzą niesprawiedliwym zyskiem, i ustanów ich przełożonymi już to nad tysiącem, już to nad setką, już to nad pięćdziesiątką i nad dziesiątką, aby mogli sądzić lud w każdym czasie. Ważniejsze sprawy winni tobie przedkładać, sprawy jednak mniejszej wagi sami winni załatwiać. Odciążysz się w ten sposób, gdyż z tobą poniosą ciężar. Jeśli tak uczynisz, a Bóg cię do tego skłoni, podłaz, a także lud ten zadowolony powróci do siebie". Mojżesz usłuchał rady swego teścia i uczynił wszystko, co mu powiedział. Wybrał sobie Mojżesz z całego Izraela mężów dzielnych i ustanowił ich kierownikami ludu, przełożonymi nad tysiącem, nad stoma, nad pięćdziesięcioma i nad dziesięcioma, aby wyroki wydawali ludowi w każdym czasie, a tylko ważniejsze sprawy przedkładali Mojżeszowi, wszystkie lżejsze natomiast sami rozstrzygali" (Wj 18,13-26).

Rada, jakiej Jetro udzielił zięciowi, jest tak samo dobra i aktualna dzisiaj dla nas, jak niegdyś była dla Mojżesza.

Najbardziej godny uwagi, w tej prawdziwej historii, jest fakt, że Mojżesz poszedł za radą teścia i mógł stwierdzić doświadczalnie, że wszystko szło lepiej bez tak wielkiego zmęczenia. Z pewnością błogosławił Boga, że dał tak wielką wyobraźnię i mądrość Jetrze.

Lepiej aby wielu robiło trochę niż aby niektórzy robili dużo...

NASZ SPOSÓB PRACY

POWOŁYWAĆ ZAWSZE
WSZYSTKICH
POMAGAĆ DZIAŁANIU BOGA W
JEGO LUDZIE
DAWAĆ PIERWSZEŃSTWO
NAJBARDZIEJ PROSTYM
ROZDZIELIĆ
ODPOWIEDZIALNOŚCI
SZANOWAĆ WSZYSTKICH, NIE
NISZCZYĆ NICZEGO ODBYWAĆ
DROGĘ ZAWSZE RAZEM KU
LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI!

Oto Dobra Nowina, którą Bóg nasz
Ojciec do nas kieruje: możemy budować
NOWY ŚWIAT - INNY, LEPSZY

• WSZĘDZIE PRAWDZIWE

To, co wydarzyło się
Mojżeszowi przed i po zastosowaniu
rady teścia, warte jest, aby przyczyniło się do skoordynowania całej zbiorowej rzeczywistości,
jakikolwiek byłby jej cel i gdziekolwiek by ją spotykano.

• PRAWDZIWE RÓWNIEŻ ODNOŚNIE LUDU I PARAFII

Lud jest i powinien być zespołem osób, które mają wspólną historię, kulturę, obyczaje,
język... Wiele tych rzeczy, które nazywamy życiem.

Parafia jest i powinna być wspólnotą osób, które dzielają w pełni egzystencję swego
ludu (we wszystkim tym, co już wymieniono) i które, ponieważ wierzą w Boga-Ojca wszystkich,
wiedzą, że sens życia polega na osiągnięciu braterstwa między ludźmi.

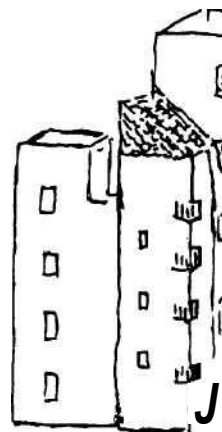
Oczywiście będzie to możliwe w tej mierze, w jakiej ludzie będą żyli realiami solidarności,
spotkań, świętowania. pokoju...

Z pewnością możemy osiągnąć to, żeby żyć jak bracia, ale nie możemy osiągnąć tego **natychmiast!**

Chodzi o to, aby umożliwić ten sposób bycia ludem i bycia parafią przybywając do wszystkich, aby wszyscy mogli w całkowitej wolności decydować o swoim uczestnictwie w tym, co jest zaofiarowane. Trzeba więc zastanowić się i znaleźć najlepsze rozwiązanie.

IV. REJONY

Rozwiązaniem umożliwiającym ogarnięcie działalnością odnowy wszystkich parafian jest:

- podzielenie terenu parafii na *rejony*
- stworzenie w każdym rejonie:
  - Rejonowego Zespołu Koordynacyjnego (początkowego)
  - sieci posłańców

Rejon jest częścią terenu parafii wydzieloną w celu przełamania anonimowości i ułatwienia relacji sąsiedzkich oraz koordynacji posług parafialnych.

REJONY USTANAWIA SIĘ WEDŁUG NASTĘPUJĄCYCH KRYTERIÓW

- liczba mieszkańców w rejonie - max. 1 000
  - wzięcie pod uwagę istniejących ważnych podziałów naturalnych lub sztucznych jak: rzeka, wielka aleja, linia kolejowa itd.
  - wzięcie pod uwagę okręgów wpływu ośrodków wspólnych zainteresowań na przykład - szkoła itd.
- Dostosowując się do każdej rzeczywistości, ustanawia się
- REJONY WSPÓLNOTY I UCZESTNICTWA.

V. REJONOWE ZESPOŁY KOORDYNACYJNE (POCZĄTKOWE) - RZK

Oto *ich funkcje*:

- Zorganizowanie sieci posłańców i czuwanie nad jej dobrym funkcjonowaniem.
- Reprezentowanie rejonu w Parafialnym Zespole Koordynacyjnym.
- Promowanie udziału rejonu w działaniach zaprogramowanych dla wszystkich.
- Uruchomienie w rejonie służb przewidzianych w planowaniu ogólnym.
- Przygotowywanie zebrań rejonu.
- Wzbudzanie innych inicjatyw ułatwiających uczestnictwo.

Skład:

Początkowo RZK to trzy do pięciu osób, do których przyłączą się osoby odpowiedzialne za posługi duszpasterskie na poziomie rejonu. Mężczyźni, kobiety, młodzi i dorośli, zdolni do inicjatywy i współpracy, znani z prawności, nawet niepraktykujący i, jeżeli to możliwe, osoby jeszcze niezaangażowane w pracy duszpasterskiej. Zespół tworzy się przez kontakty osobiste, po opracowaniu listy osób, do których można zwrócić się o współpracę.

Możliwe, że niektórzy zgodzą się tylko na czas ograniczony a później, zdobywszy doświadczenie, będą chcieli należeć do początkowych RZK.

W każdym razie, utworzony w ten sposób zespół jest "początkowym" czyli prowizorycznym aż do dnia, kiedy rejon pozna lepiej poszczególne osoby i będzie mógł wybrać odpowiedniejszy zespół koordynacyjny.

REJONOWY ZESPÓŁ KOORDYNACYJNY**Organizacja**

Ważne jest aby zespół pracował jako zespół. Koordynator nie powinien wszystkiego robić, tylko powoływać i pobudzać. Członek początkowego RZK wchodzi w skład początkowego Parafialnego Zespołu Koordynacyjnego PZK. Zapewnia to rzeczywistą koordynację i decentralizację całości parafii. Inny członek Zespołu podejmuje odpowiedzialność za sieć posłańców, zbiera ich przy pewnych okazjach, aby coraz lepiej rozumieli znaczenia swojej funkcji.

Każdy Rejonowy Zespół ma własny rytm spotkań, potrzebnych do pełnienia funkcji.

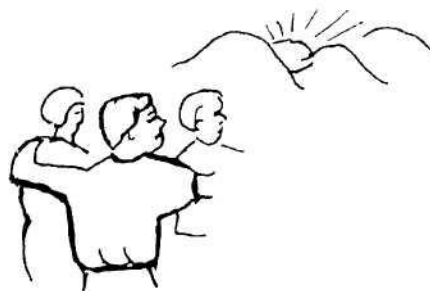
VL KOORDYNATOR

jest osobą
zdolną do
promowa
nia
wartości,
jednocze

zdołnym do
sprowokowania
zmiany postaw
nia woli
dła
wspólnej
sprawy

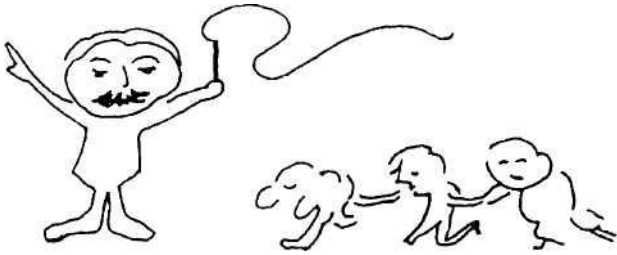

członkiem

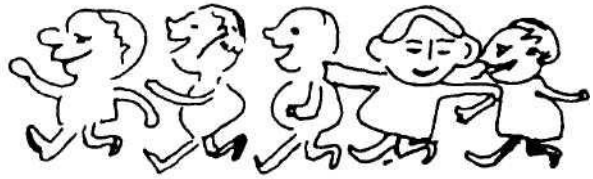

Bywają koordynatorzy

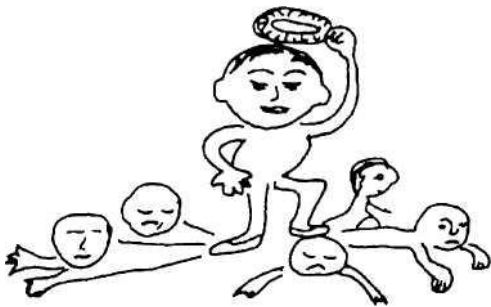
narzucający swą wolę

jak również demokratyczni

Koordinator narzucający swą wolę

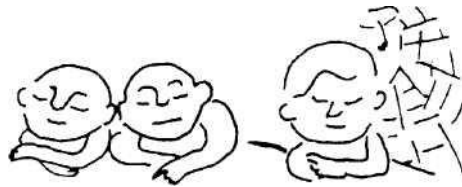

niszczy grupę

i zabiera dla siebie całą pracę

a grupa jest bierna

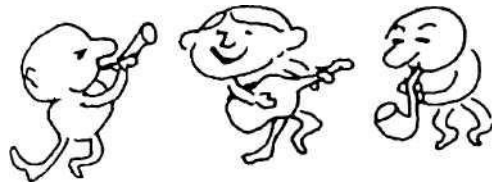

t - _____

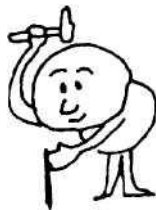
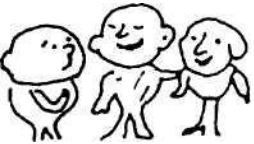
i kiedy on znika

nikt nie czuje się zdolny do
prowadzenia dalej pracy

Koordinator demokratyczny

pracuje ze współpracownikami

przyjmuje opinie

i wszyscy mobilizują się

rozdziela odpowiedzialności

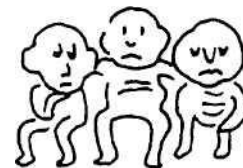
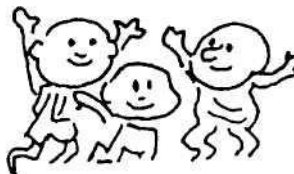
zachęca innych, aby przekraczali samych siebie

i nie dali
zwyciężyć się
trudnościom

jest solidarny

w powodzeniu

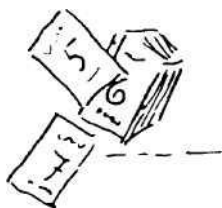
i w porażkach

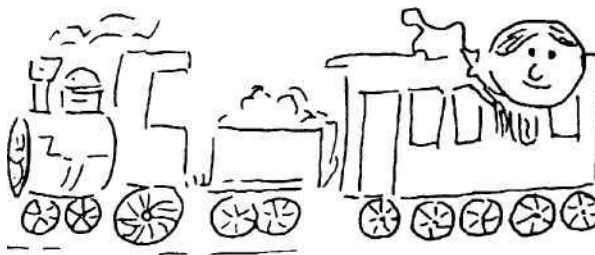
szanuje uzgodnienia większości

i akceptuje jej kontrolę

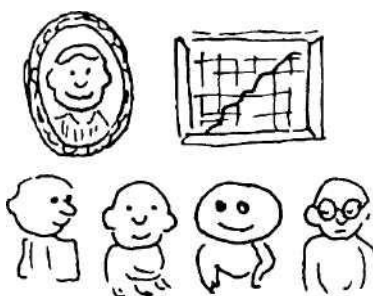
Oto dlaczego

w dniu nieuniknionym

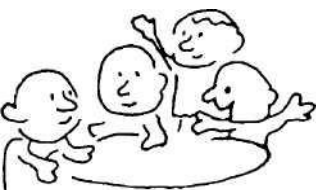
odejścia koordynatora demokratycznego

wielu będzie mogło kontynuować jego pracę i ulepszać ją

ponieważ koordynator
demokratyczny tak
postępuje, aby

przygotować
innych kierowników

*rozwijać ducha jedności, promować ideał przekraczania siebie,
ulepszać organizacją, pracując ze wszystkimi i dla wszystkich dlatego ,
że WIERZY W INNYCH I SZANUJE ICH GODNOŚĆ.*

VII. POSŁANIEC W PROJEKCIE NOWEGO OBRAZU PARAFII 1. SIĘĆ

POŚLAŃCÓW

Jest to grupa współpracowników, która we wszystkich rejonach, wioskach czy osiedlach parafii, koordynowanych przez początkowy Rejonowy Zespół Koordynacyjny (RZK), umożliwia rozprawienie "Listu" i utrzymywanie łączności z centrum.

Skład i zadania

Sieć jest kompletna, jeżeli jeden posłaniec przypada na pięć do dziesięciu rodzin.

Posłańcy mają za zadanie roznoszenie do wiernych Listu (może on mieć inny tytuł) i przekazywanie wszelkich opinii dotyczących działań zaprogramowanych w parafii lub dzielnicy. Początkowo jest to praca przygodna, która stopniowo staje się zwykłą pracą. Zakłada to częstą ocenę sieci posłańców przez RZK, w celu ulepszenia, uzupełniania, wymieniania, zachęcania posłańców i towarzyszenia im...

Rozwój funkcji

- Stopniowo, na skutek przekazywania Listu, wytwarza się klimat zaufania między posłańcami i rodzinami, co pozwala na ściślejszy kontakt i odwiedziny w imieniu wspólnoty parafialnej.
- W ten sposób powstają warunki pozwalające na zbieranie opinii i odczuć ludu oraz rozpoczęcie przepływu informacji w dwóch kierunkach; z parafii do rodzin i od rodzin do parafii. Zapewnione też będzie odpowiednie przygotowanie do zaprogramowanych działań. Posłańcy stają się sługami Słowa Bożego.

Nauka - powolna i stopniowa

- Posłańcy, początkowo zwykli roznosiciele posłania pisanego, stają się apostołami i komentatorami tego posłania.
- Z odwiedzających nieśmiało kilka domów, stają się UCHEM I SERCEM w odwiedzanych rodzinach.

- Zbierają myśli zaprzatające głowy i problemy, na które będzie się szukać odpowiedzi wspólnotowej.

Uczą się słuchać, unikając gadulstwa i ciekawości, uczą się mówić, unikając kazań i pouczeń. Doręczają List osobiście i spotykają się z innymi posłańcami, aby zastanowić się nad sensem i ważnością tej misji, mającej na celu stworzenie nowego obrazu Kościoła i społeczeństwa.

2. POSŁANIEC

Funkcja

Jako kluczowa postać w projekcie NOP posłaniec jest:

- łącznikiem Kościoła z rodzinami
- obecnością wspólnoty w każdym domu.

Odwiedziny

Posłaniec spełnia swoją funkcję odwiedzając dziesięć rodzin, które mu powierzono, za każdym razem, gdy ukazuje się List parafii wzywający wszystkich do działania.

Oddając List, próbuje podkreślić posłanie, jakie on zawiera, ale także słuchać i zbierać świadectwa. Często stanowią one echa działań poprzednio zrealizowanych.

Posłaniec interesuje się - bezinteresownie, z szacunkiem i z gestami pomocy i przyjaźni - osobami, które odwiedza. Obdarza wszystkich tym, co ma w sobie najlepszego - uwagą, słuchaniem, radością, pokojem...

Nigdy nie upomina, nie prawi morałów ani nie przypomina obowiązków religijnych.

Cechy charakterystyczne posłannictwa

- Krótkie: w słowach dobrze odczuty, nigdy nie męczących... jak podarunek ofiarowany bezpłatnie każdej rodzinie.
- Scentralizowane: dobry posłaniec strzeże się, aby nie przekazywać własnych posłannictw, ale wypowiada w różny sposób Dobrą Nowinę Jezusa Chrystusa: jesteśmy rodziną braci, bo Bóg jest naszym Ojcem.
- Żywe: chodzi nie tylko o słowa, również o gesty dobrego porozumienia, przyjaźni, szacunku, słuchania, które wyrażają, same przez się, najlepszą część osoby.

Posłańcami byli także: Anioł Gabriel udający się do Maryi, uczniowie Jezusa udający się do miasteczek.

Tak często jesteśmy sami... samotność ludzi starych, niepełnosprawnych, kalek... Tak

często boimy się jedni drugich... nasz świat jest światem nieufności, odrzucenia drugiego człowieka...

Często zamykamy się sami w sobie, uciekamy do anonimowości w naszym małym świecie. Ale w głębi duszy szukamy spotkania, przyjaźni, braterstwa.

Wasza parafia wprowadza projekt NOWEGO OBRAZU PARAFII i chce przez to walczyć ze wszystkim, co jest samotnością, obawą i anonimowością. Chce rozpocząć i prowadzić kampanię uwrażliwienia na braterstwo, przyjaźń i solidarność wszystkich.

„Oto pošlę mego posłańca, aby torował drogę przed Moim Obliczem” (Mat3,1).

Posłaniec niesie Dobrą Nowinę: "Pokój temu domowi" (Łuk 10. 15).

Wszyscy jesteście braćmi! Posłaniec zaprasza wszystkie rocl/iny do brania udziału w tej kampanii. Przedstawia się jako przyjaciel... otwarty... radosny... prosty. Te okresowe odwiedziny będą coraz bardziej oczekiwane.

Zadania

Przekazać Dobrą Nowinę przyniesioną w Liście.

Otwierać serce i słuchać.

Otwierać serce i traktować jak własne, smutki, cierpienia, pragnienia i radości wszystkich.

Słuchać głębokich uczuć swych rozmówców.

Otworzyć serce dla serca swego ludu, rodzin, ludzi.

Rozpoznać, że to sam Bóg mówi przez osoby i sytuacje, jakie one przeżywają.

Czuć się posłańcem tego, co usłyszał w stosunku do reszty wspólnoty.

DEKALOG POSŁAŃCA

1. Przed zanieśieniem Listu, postarać się dobrze go poznać i zrozumieć.
2. Pokonać nieśmiałość, obawę i znużenie za pomocą modlitwy, albo poprosić przyjaciela o towarzyszenie.
3. Zanieść Dobrą Nowinę proponowaną w Liście z modlitwą, z radością w sercu i uśmiechem na ustach.
4. Oddać List osobiście, w odpowiednim momencie tak, jak chciałoby się, aby go nam oddano
5. Być wyrozumiałym i cierpliwym kiedy drzwi się nie otworzą, lub tylko uchylą i na razie złożyć inne wizyty.
6. Zanieść List natychmiast, nie przetrzymując go u siebie. Wiadomości są ważne i ludzie powinni poznać je natychmiast.
7. Jeżeli nie można oddać listu osobiście, poprosić inną osobę dobrze przyjmowaną, spośród młodzieży lub dorosłą, aby ten List zniosła.
8. W domu zanotować komentarze, sugestie i świadectwa, a później oddać je Rejonowemu Zespołowi Koordynacyjnemu.

9. Potraktować poważnie tę formę służenia braciom i stopniowo coraz lepiej odkrywać jej znaczenie.
10. Podziękować Bogu za powołanie do tej służby i prosić Go, aby pomagał spełniać ją z miłością.

Umiejętność słuchania

Posłaniec

OZNAJMIA DOBRĄ NOWINĘ

BUDUJE WSPÓLNOTĘ

stopniowo przyjaźń
wzrasta, powstaje
zjednoczenie

a

za każdym razem trochę, z
cierpliwością, z przyjaźnią,
bez znużenia

ze wszystkich tworzy się rodzina

SŁUCHA

Można powiedzieć, że ktoś umie słuchać, kiedy oprócz milczenia zewnętrznego, zachowuje ciszę wewnętrzną. To znaczy, że pozbywa się wszystkiego, co jest:

- sądem dając swój czas aby słuchać
- uprzedzeniem
- posądzeniem

zaleceniem

- interpretacją
- pobożną radą
- rozwinięciem

Cisza wewnętrzna pozwala mi otworzyć się na przyjęcie,
na słuchanie,
na zrozumienie osoby, tego. CO ONA MI MÓWI...
TEGO CO ONA ODCZUWA...

Aby dojść do tego muszą rozwijać w sobie zalety

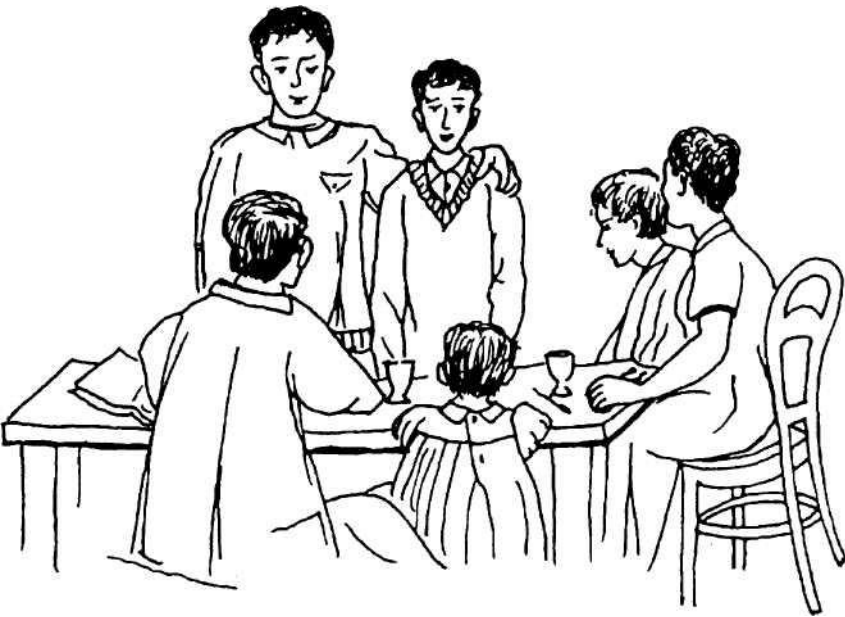
- zrozumienia
- pokoju i spokoju
- przyjmowania
- otwarcia

Przede wszystkim w stosunku do siebie samego, aby być w warunkach sprzyjających relacji otwartej i przyjmującej w stosunku do innych.

NAUCZ MNIE, PANIE, SŁUCHAĆ

moich sąsiadów, mojej rodziny, moich przyjaciół, moich towarzyszy pracy. Pomóż mi zrozumieć, że we wszystkim, co mówią, brzmi ich posłanie: "Przyjmij osobę, jaką jestem, wysłuchaj mnie".

NAUCZ MNIE, PANIE, SŁUCHAĆ

tych, którzy są daleko; szeptu tych, którzy nie mają już nadziei, wołania tych, którzy czują się zapomniani, skargi cierpiącego.

NAUCZ MNIE, PANIE, SŁUCHAĆ

Twego głosu
w największej głębi mnie samego,
w osobach,
w wydarzeniach.

NAUCZ MNIE, PANIE, SŁUCHAĆ...

77 RUCH DLA LEPSZEGO ŚWIATA NA ŚWIECIE

Ruch dla Lepszego Świata został zapoczątkowany w 1952 r. przez włoskiego jezuitę O. Ricardo Lombardi, przy poparciu Papieża Piusa XII.

Charyzmatyczna osobowość O. Lombardiego dała zdecydowaną odpowiedź na wyzwania świata, który dźwigał się po pożodze wojennej. Jest możliwość zbudowania nowego świata w oparciu o Chrystusa i Jego Ewangelię, która domaga się od chrześcijan, by traktowali siebie i wszystkich ludzi jak braci. Radykalizm Ewangelii domaga się również odnowy wszystkich struktur Kościoła, by mógł służyć lepszemu światu.

Ruch włączył się w przygotowanie i przebieg Soboru Watykańskiego II. Duża część Ojców Soboru przeżyła ćwiczenia rekolekcyjne prowadzone przez O. Lombardiego w Rocca di Papa.

Jednocześnie Ruch coraz bardziej się umacniał i rozszerzał. Jest dziś znany w ponad czterystu krajach świata. Co cztery lata odbywa w Rzymie swe walne zgromadzenie -Wieczernik. Jest to zgromadzenie przedstawicieli Grup Promotorów z poszczególnych krajów.

Ruch zaangażował się w odnowę posoborową, zwłaszcza zakonów, parafii, diecezji. Kilkaset parafii w świecie odnawia się według projektu tego Ruchu. Główną formą pracy Ruchu są sesje rekolekcyjne, prowadzone w formie angażującej wszystkich, na temat: Kościoła, dialogu, modlitwy, ewangelizacji parafii, rad ewangelicznych, katechizacja.

Do 1989 r. Ruch znajdował się pod opieką Zakonu Jezuitów. W 1989 roku Jan Paweł II zatwierdził go jako samodzielne stowarzyszenie, w którym zespalają się w działaniu kapłani, przedstawiciele różnych zakonów i świeccy.

Charyzmatem Ruchu jest otwarcie na świat i jego problemy, ciągła kontemplacja znaków czasu i służbie Królestwa Bożemu, które wzrasta w świecie.

r **** **A**

Z orędzia Papieża Jana Pawła II do uczestników Wieczernika Ruchu. Rzym 25 V 1991 r.

"Doceniam Waszą dyspozycyjność i popieram wasze projekty intensywnego i skutecznego apostołstwa. Pragnę z całego serca, aby wasza działalność prowadzona w całkowitej zgodności ze wskazaniem Pasterzy Ludu Bożego, przyczyniła się skutecznie do nowej ewangelizacji, która jest żywotną sprawą Kościoła.

Prz\ czynicie się w ten sposób do tego, żeby znamię Chrystusa jeszcze mocniej jaśniało na obliczu Kościoła. (KDK 43)

Oto serdeczne życzenie, które wyrażam dla was wszystkich odpowiedzialnych za Ruch dla Lepszego Świata, dając wara z całego serca moje błogosławieństwo."

Jan Paweł II

X **J**

RUCH DLA LEPSZEGO ŚWIATA W POLSCE

W roku 1978 powstaje Polska Grupa Promotorów, która już w następnym roku samodzielnie przeprowadza dwie sesje rekolekcyjne o dialogu. Miejscem narodzin Ruchu w Polsce trzeba uznać Magdalenkę k. Warszawy. Proboszcz tej parafii Ks. Mieczysław Nowak utrzymuje kontakty z Grupami Promotorów z zagranicy, przyjmuje sesje w parafii a w następnych latach sam je przeprowadza. Obecnie Ks. prof. Mieczysław Nowak pracuje w Warszawie-Aleksandro wie.

W 1981 roku na terenie Archidiecezji Krakowskiej, w parafii Wodna Krystynów, została przeprowadzona sesja "Kościół-Swiat" przez Ks. M. Nowaka i s. Marię Stecką RSCJ. W połowie 1983 r. w parafii tej rozpoczął się proces odnowy, któremu towarzyszył O. Francois Crea'ch z Francuskiej Grupy Promotorów. Przez długi czas przyjeżdżał on co roku do Wodnej Krystynowa, aby pomagać w ocenie i w programowaniu pracy zmierzającej do realizacji projektu Nowego Obrazu Parafii. Teraz pomaga nam Grupa Włoska.

W roku 1989 realizację tego projektu rozpoczęła również parafia Nowy Biezanów w Krakowie. Następnie realizację projektu podejmują także dwie parafie w Diecezji Przemyskiej: Kazano w-Przemysł, Szówsko.

O. Francois Crea'ch w roku 1988 przeprowadził w Osiaczanach sesję informacyjną na temat Nowego Obrazu Parafii. Sesję uznać należy za początek powstania grupy księży i świeckich, którzy poczuli się odpowiedzialni za realizację projektu. Grupa ta po przeżyciu kolejnej sesji, mającej charakter formacyjny, podjęła działalność określając się jako Zespół Animacji Projektu NOP.

Zespół ten od chwili powstania bierze udział w ocenie i programowaniu pracy w parafiach idących już drogą odnowy a także opiekuje się i czuwa nad tymi parafiami, które odnową dopiero podejmują lub pragną podjąć w najbliższym czasie. Jest ich coraz więcej: Rozłazino (Diec. Pelpińska), Tulce (Diec. Poznańska), Słocina (Diec. Rzeszowska), Brzesko (Diec. Tarnowska), Kobierzyce (Diec. Wrocławska), Góra Puławska (Diec. Sandomierska), Krosno (Diec. Przemyska), Aleksandrów (Diec. Warszawsko-praska), par. św. Andrzeja Boboli - Warszawa (Diec. Warszawska), Cikowice - Bochnia (Diec. Tarnowska), Wzgórza Krzesławickie (Diec. Krakowska) i inne.

Ostatni Wieczernik (1991 r.) był przełomowym etapem działania Ruchu dla Lepszego Świata. Zobowiązał on wszystkie grupy naradowe do przeprowadzenia gruntowej restrukturyzacji swojego działania. Polska Grupa Promotorów również przeżywa gwałtowny proces przeobrażenia. Jednym z zadań jest tworzenie lokalnych (na poziomie diecezji) zespołów, mających na celu uwrażliwienie i pogłębianie świadomości konieczności odnowy Kościoła, w inny niż dotąd to robiono sposób.

Poszukujemy chętnych do współpracy w tych zespołach (i nie tylko) wśród wszystkich stanów i osób, które kiedykolwiek przeżyły sesję naszego Ruchu. Zgłoszenia i informacje u odpowiedzialnych za Ruch.